

Заклад вищої освіти «Український католицький університет»

Факультет наук про здоров'я

Кафедра психології та психотерапії

Магістерська робота

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНА Й АФЕКТИВНА СТРУКТУРА СЛІВ НА
ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙ І ПОЧУТТІВ

Виконала: студентка

6 курсу, групи ЗПП/20М

спеціальності 053

Психологія

освітньої програми «Клінічна

психологія з основами

психодинамічної терапії»

Далебіга Олеся Ігорівна

Керівниця

Сеник О. М.

Рецензент

(прізвище та ініціали)

Львів – 2022

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОБЛЕМИ	6
1.1. Дослідження психолінгвістичної й афективної структури слів на матеріалі різних мов.....	6
1.2. Психолінгвістичні й афективні критерії оцінки слів.	8
1.3. Роль уміння диференціювати емоції та почуття в психічному та фізичному благополуччі.	10
Висновки до першого розділу	13
РОЗДІЛ II МАТЕРІАЛИ ТА ПРОЦЕДУРИ ДОСЛІДЖЕННЯ	15
2.1. Етапи дослідження	15
2.2. Методи дослідження	17
2.3. Група досліджуваних	20
2.4. Аналіз даних	21
Висновки до другого розділу	23
РОЗДІЛ III. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ДИСКУСІЯ	24
3.1. Перевірка кореляцій між психолінгвістичними й афективними шкалами	24
3.2. Порівняння семантично близьких слів на позначення емоцій та почуттів	25
3.3. Дискусія результатів	33
3.4. Обмеження та перспективи дослідження	38
Висновки до третього розділу	39
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
ДОДАТКИ.....	49

ВСТУП

Хоча в повсякденному мовленні ми обираємо слова на позначення своїх емоцій та почуттів радше інтуїтивно, може існувати й інший, більш раціональний та науково-обґрунтований підхід.

У словнику української мови низка слів на позначення емоцій трактуються через синоніми. Наприклад, «*тривога*» трактується як «*неспокій, збентеження, викликані якимсь побоюванням, страхом перед чимось, передчуттям неприємного, небезпечного*» (Білодід, 1970—1980). **Неспокій** трактується як «*почуття занепокоєння, тривоги; відсутність спокою*» (Білодід, 1970—1980). Втім, при такому трактуванні може бути складно зрозуміти, за яким критерієм розрізнити тривогу та неспокій. Створення психолінгвістичних та афективних норм для слів, що позначають емоції, може спростити розрізнення емоцій. У цьому полягає **актуальність** дослідження.

У цій роботі під словами, що позначають емоції та почуття, ми матимемо на увазі слова, що трактуються у словнику української мови в 11 томах (Білодід, 1970—1980) через словосполучення «почуття чогось», а також через синоніми до таких слів.

Психолінгвістичні та афективні норми вже створювали для різних мов на матеріалах англійської, італійської, португальської, німецької, польської, китайської мов. Втім, до переліку слів, до яких створювалися психолінгвістичні й афективні норми, потрапляло до 20 слів на позначення емоцій. Цих даних недостатньо, щоб розрізнити значення слів на позначення емоцій, що трактуються через синонімічні зв'язки.

Відтак, **метою** актуального дослідження стало розробити психолінгвістичні й афективні норми для 32 українських слів на позначення емоцій.

Об'єкт дослідження — психолінгвістична й афективна структура слів.

Предмет дослідження — психолінгвістична й афективна структура слів на позначення емоцій.

Завдання дослідження:

- Проаналізувати підходи до розуміння психолінгвістичної і афективної структури для слів, визначити зміст психолінгвістичних і афективних показників для слів, що позначають емоції і почуття,
- Обґрунтувати методичні засади дослідження психолінгвістичної і афективної структури слів української мови на позначення емоцій і почуттів,
- Перевірити наявність зв'язку між деякими психолінгвістичними та афективними шкалами, про які було відомо з попередніх досліджень, та деякими з тих, які ми розробили для цього дослідження самостійно,
- Перевірити, чи є відмінність між словами на позначення емоцій та почуттів, які в словнику трактуються одне через одне або через схожі визначення.

Гіпотези про кореляцію між шкалами:

- знайомість, образність, конкретність, доступність контексту, легкість розпізнавання, частотність вживання позитивно корелюють
- довжина слова і вік засвоєння позитивно корелюють;
- швидкість виникнення і вік засвоєння позитивно корелюють;
- швидкість виникнення і тривалість позитивно корелюють;
- довжина слова і частотність вживання обернено корелюють;
- відсутність / наявність, втрата / набуття, валентність позитивно корелюють;
- спрямованість і легкість розпізнавання позитивно корелюють.

Гіпотези про відмінність між семантично близькими словами.

Припускаємо, що семантично близькі слова на позначення емоцій і почуттів з переліку нижче можуть відрізнятися за якимись із психолінгвістичних чи афективних шкал:

- відвага — відважність;
- геройство — героїзм;
- жалість — жаління;
- боязкість — боязнь — жах;
- зануда — журба — журіння — горе — депресія;
- замішання — засоромлення — збентеження — занепокоєння;
- досада — жовч — злоба — гнів.

Група досліджуваних. У дослідженні взяли участь 120 респондентів віком від 18 до 65 років, з них 10% чоловіків. Усі учасники були розподілені на 4 групи, кожна з яких оцінювала по 8 слів на позначення емоцій і почуттів.

Психолінгвістичні й афективні норми для слів на позначення емоцій будуть корисні для відбору стимульного матеріалу для досліджень, пов'язаних із емоціями. Наприклад Siegle, G. J., Steinhauer, S. R., Thase, M. E., Stenger, V. A., & Carter, C. S. (2002) відбирають матеріал для свого дослідження на основі афективних норм для слів англійської мови. Cherepik, L. G., Cornew, L. A., & Farah, M. J. (2007) у дослідженні впливу сумного настрою на пізнання також беруть стимульний матеріал із ANEW.

Також результати дослідження можуть бути для психологів-консультантів, для працівників соціального напрямку, які працюють з емоціями й хочуть краще розрізняти відтінки їх значень, та для філологів і психологів, які візьмуть собі за мету укласти словник емоцій.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОБЛЕМИ

1.1. Дослідження психолінгвістичної й афективної структури слів на матеріалі різних мов

Психолінгвістична структура слів уже досліджена для низки слів та сполучень слів у різних мовах. Нижче розглянемо, на матеріалі яких мов подібні дослідження проводилися.

Афективні норми слів розроблені для слів англійської мови (Bradley, 1999). Слова, проаналізовані в дослідженні Bradley (1999) стали матеріалом для багатьох досліджень на матеріалах інших мов, про що йтиметься пізніше. Bradley розробив рейтинги для англійських слів за шкалами задоволення, збудження та домінування. Grün, D. (2016) у дослідженні на матеріалі англійської мови розробляє базу даних іменників та прикметників, які оцінено за більшою кількістю шкал: за валентністю, збудженням, емоційністю, конкретністю, образністю, знайомістю, ясністю значення.

На матеріалі хорватської мови Ђосо, Guasch, Ferré, P та Hinojosa (2019) розробили афективні норми та для 3,022 слів.

На матеріалі італійської мови. Borelli, Crepaldi, Porro та Cacciari (2018) розробили психолінгвістичні норми й проаналізували афективну структуру слів на позначення болю в італійській мові. Montefinese, Ambrosini, Fairfield та Mammarella (2014) адаптували афективні норми для англійських слів (ANEW) для італійської мови.

Афективну структуру слів досліджено й на матеріалі іспанської мови. Peña Pérez Negrón, Casillas, Lara та Jiménez (2018) розробили афективний словник для іспанської мови в Мексиці. Stadthagen-Gonzalez, Imbault, Pérez Sánchez та Brysbaert (2017) розробили норми валентності й збудження для 14,031 іспанських слів. Ferré, Guasch, Moldovan та Sánchez-Casas (2012) розробили афективні норми для 380 іспанських слів, що належать до трьох різних семантичних категорій: «тварини», «люди», «предмети».

Yao, Wu, Zhang та Wang (2017) розробили норми валентності, збудження, конкретності, знайомості, образності та доступності контексту для 1100 слів китайської мови.

Citron, Cacciari, Kucharski, Beck, Conrad та Jacobs (2016) розробили психолінгвістичні й афективні норми для німецьких ідіом. Schmidtke, Schröder, Jacobs та Conrad (2014) дослідили афективні норми для сентиментальних термінів у німецькій мові.

Imbir (2015) розробив афективні норми для 1,586 польських слів.

На матеріалі французької мови Monnier та Syssau (2014) розробили афективні норми для 1031 слова французької мови (учасники дослідження оцінювала валентність та збудження слів). Пізніше Monnier та Syssau (2017) провели аналогічне дослідження, зосередившись на тому, як слова оцінюють діти та підлітки.

Soares, Comesaña, Pinheiro, Simões та Frade (2012) адаптували ANEW для європейської португальської. Kristensen, Gomes, Justo та Vieira (2011) адаптували ANEW до бразильської португальської.

Отже, дослідження психолінгвістичної й афективної структури слів уже проводилося на матеріалі англійської, хорватської, італійської, іспанської, німецької, китайської, польської, французької, португальської мов. На чому дослідники переважно роблять фокус у своїх статтях?

Можемо спостерігати умовний поділ досліджень на кілька груп.

Перша група — адаптація ANEW (Bradley, 1999) до різних мов — це, зокрема, дослідження Montefinese (2014), Soares (2012), Kristensen (2011), Imbir (2015).

Друга група — створення психолінгвістичних норм слів для певних груп опитуваних за віком чи статтю. Зразком дослідження може бути розроблення психолінгвістичних норм для слів, які оцінюють діти та підлітки (Monnier, 2017). Gilet, Gruhn, Studer та Labouvie-Vief (2012) розробляли психолінгвістичні норми для французьких слів на основі оцінок молодих людей, людей

середнього віку та людей похилого віку. У дослідженні на матеріалі німецької мови Grün та Smith (2008) порівнювали оцінки молодих людей та людей похилого віку. Bellezza, Greenwald та Banaji (1986) досліджували відмінності в оцінці слів за статтю.

Третя група психолінгвістичних досліджень — дослідження специфічних лексичних груп. Наприклад, сюди можемо зарахувати розроблення афективних норм для іспанських слів, що належать до різних лексичних категорій — «тварини», «люди», «предмети» (Ferré, 2012). Ще один приклад — розроблення афективних норм для німецьких ідіом (Citron, 2016).

Жодне з розглянутих досліджень не фокусувалося окремо на дослідженні слів на позначення емоцій. Слова на позначення емоцій та почуттів входили до переліків слів, які оцінювалися у деяких дослідженнях, але відсоток цих слів від загального набору, який оцінювали опитувані, був мінімальний. Наприклад, у класичному ANEW (Bradley, 1999) є оцінки для слів anger, contempt, joy та ін.

Найближчим до нашої теми є дослідження італійських слів на позначення фізичного та емоційного болю (Borelly, 2018), адже слова на позначення емоційного болю наближені до понять, що позначають емоції або співставні з ними.

1.2. Психолінгвістичні й афективні критерії оцінки слів.

Для досліджень психолінгвістичних та афективних норм слів часто використовують шкали збудження (наскільки інтенсивні переживання викликає те чи інше слово) та валентності (наскільки слово є позитивним чи негативним) (напр. Bradley, 1999; Borelly, 2018; Monier, 2014). Окрім того, часто застосовують також оцінки образності (наскільки легко слово здатне викликати образ в уяві), конкретності (наскільки поняття, що позначає слово, можна сприйняти органами чуття), знайомості (наскільки знайомим є слово для опитуваних), доступності контексту (наскільки легко підібрати контекст, де

можна було би взяти певне слово) (напр. Grünh, 2016; Borelly, 2018; Ljubešić, Fišer та Peti-Stantić, 2018; Altarriba, Bauer та Benvenuto, 1999).

Тоді як збудження і валентність можна розглядати як загальновизнані критерії для оцінки афективних переживань, деякі критерії залишаються більш дискусійними. Наприклад, конкретність та образність можуть сприйматися як альтернативні шкали, що вимірюють один і той самий конструкт. Втім, дослідження показують, що конкретність і образність є різними шкалами (Richardson, 1976). Зокрема, дослідження демонструють, що конкретність є скоріше ознакою лексичної організації і не вимірює здатність словесних стимулів викликати образи (Richardson, 1975). Тому для нашого дослідження ми виокремлюватимемо конкретність та образність у опитувальнику як дві окремі шкали.

Під образністю ми розуміємо легкість, з якою слово породжує ментальний образ. Конкретність ми розглядатимемо як ступінь, у якому слово стосується відчутної дійсності (наскільки його можливо сприйняти органами чуття).

Згідно з попередніми дослідженнями інших науковців, деякі зі шкал можуть корелювати між собою. Наприклад, згідно з Borelly (2018), конкретність, образність та доступність контексту часто позитивно корелюють. Тобто чим більш образне слово, тим більш воно конкретне і тим більшою мірою доступний контекст для цього слова). У цьому ж дослідженні простежено ще низку кореляцій між шкалами. Зокрема:

- слова, що вивчаються раніше, зазвичай є більш знайомими та образними;
- вища негативна валентність часто пов'язана з вищим рівнем збудження;
- знайомість часто корелює з частотою вживання слова (Borelly, 2018).

Наявність деяких з цих кореляцій ми перевіримо і в нашому дослідженні, слів на позначення емоцій та почуттів.

У нашому дослідженні ми обирали тільки іменники на позначення емоцій та почуттів. Для маленької вибірки це особливо відіграє роль, оскільки в деяких

дослідженнях ідеться про те, що частиномовна належність може впливати на оцінку афективних слів (Borelly, 2018; Xia та Peng, 2022).

1.3. Роль уміння диференціювати емоції та почуття в психічному та фізичному благополуччі.

Високий рівень розрізнення емоцій та почуттів сприяє кращому регулюванню емоцій, позитивно впливає на психічне та фізичне здоров'я.

Дослідження показують, що якщо люди добре розрізняють свої емоції, у періоди гніву, в них буде менше агресивних тенденцій, ніж у тих, хто погано розрізняє свої стани (Pond, Kashdan, DeWall, Savostyanova, Lambert та Fincham, 2012). Oh та Tong (2020) виявили, що для людей з низьким рівнем нейротизму віння розрізняти негативні емоції корелює з фізичним здоров'ям у довгостроковій перспективі (втім, такої кореляції немає для людей з високим рівнем нейротизму).

Згідно з дослідженням Kalokerinos, Erbas, Ceulemans та Kuppens (2019), низький рівень диференціації емоції може перешкоджати ефективному регулюванню емоцій.

Рівень розрізнення емоцій також пов'язаний із вживанням психоактивних речовин. Дослідження Kashdan, Ferrisizidis, Collins та Muraven. (2010) показали, що якщо люди використовують конкретні емоції для опису того що відчують (тривога, гнів, сум), то вони вживатимуть менше алкоголю, стикнувшись з негативними емоціями високої інтенсивності, ніж ті, що використовують для опису своїх почуттів більш загальні фрази (наприклад, «мені добре» або «мені погано»).

Згідно з дослідженнями Emery, Simons, Clarke та Gaher погане розрізнення негативних емоцій може сприяти імпульсивній поведінці, коли негативні емоції нарастають.

Високий рівень розрізнення негативних емоцій у підлітків пов'язаний із меншою інтенсивністю негативних емоцій та вірою в те, що емоціям можна дати раду (Lennarz, Lichtwarck-Aschoff, Timmerman та Granic, 2018).

Низький рівень диференціації негативних емоцій корелює з депресивними симптомами (хоч і поки незрозуміло, чи свідчить низька диференціація негативних емоцій про ризик депресії, чи вона є наслідком депресії) (Starr, Hershenberg, Li та Shaw, 2017).

Низький рівень розрізнення позитивних емоцій пов'язаний із переїданням (Mikhail, Keel, Burt, Neale, Voker та Klump, 2020). У той же час, під час анорексії низька диференціація позитивних емоцій мотивує до зменшення споживання їжі (Selby, Wonderlich, Crosby, Engel, Panza, Mitchell, Scott, Carol та Le Grange, 2014).

Наведені вище дослідження демонструють, як вміння розрізняти емоції впливає на фізичне і психічне благополуччя.

Окрім зв'язку диференціації емоцій зі здоров'ям, вміння розрізняти емоції корисне в соціальному житті. Дослідження показують, що вміння добре розрізняти свої емоції корелює з умінням розрізняти чужі емоції (Erbas, Sels, Ceulemans та Kuppens, 2016).

Виявлення відмінностей між семантично схожими словами на позначення емоцій могло би полегшити розрізнення емоцій, тож це і буде однією з цілей цієї роботи.

1.4. Теоретична модель та гіпотези дослідження

На основі теоретичної розвідки було сформульовано низку гіпотез.

Гіпотези про кореляцію між шкалами:

- знайомість, образність, конкретність, доступність контексту, легкість розпізнавання, частотність вживання позитивно корелюють
- довжина слова і вік засвоєння позитивно корелюють;
- швидкість виникнення і вік засвоєння позитивно корелюють;

- швидкість виникнення і тривалість позитивно корелюють;
- довжина слова і частотність вживання обернено корелюють;
- відсутність / наявність, втрата / набуття, валентність позитивно корелюють;
- спрямованість і легкість розпізнавання позитивно корелюють.

Гіпотези про відмінність між семантично близькими словами.

Припускаємо, що семантично близькі слова на позначення емоцій і почуттів з переліку нижче можуть відрізнятися за якимись із психолінгвістичних чи афективних шкал:

- відвага — відважність;
- геройство — героїзм;
- жалість — жаління;
- боязкість — боязнь — жах;

- зануда — журба — журіння — горе — депресія;
- замішання — засоромлення — збентеження — занепокоєння;
- досада — жовч — злоба — гнів.

Висновки до першого розділу

Є багато досліджень афективних норм слів для різних мов. Найбільше досліджень було з 2011 по 2018 рр. Афективні норми досліджували для англійської, італійської, німецької, іспанської, португальської, польської, французької та інших мов.

Більшість досліджень кореляційні та порівняльні. Найчастіше перевіряють кореляції між шкалами (наприклад, як корелює збудження і валентність або як корелюють конкретність, образність та доступність контексту). Порівняльні дослідження часто фокусуються на відмінності в оцінках за віком та статтю.

Більшість досліджень охоплюють великі групи слів, що належать до різних частин мови і різних семантичних груп. Серед цих наборів слів трапляються слова, що є назвами емоцій та почуттів., проте жодне з розглянутих досліджень не фокусувалося безпосередньо на слова на позначення емоцій і почуттів.

Вміння розрізняти емоції позитивно впливає на психічне та фізичне благополуччя. Дослідження характеристик окремих слів на позначення емоцій потенційно може допомогти краще розрізняти емоції та почуття.

Мета цього дослідження — створити психолінгвістичні й афективні норми для слів української мови, що безпосередньо позначають емоції.

РОЗДІЛ II МАТЕРІАЛИ ТА ПРОЦЕДУРИ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Етапи дослідження

Оскільки основна мета дослідження — створити психолінгвістичні й афективні норми для слів, що безпосередньо позначають емоції, найперше було відібрано перелік слів, що позначають емоції, почуття та стани. Було відібрано 32 слова, що трактуються в Словнику української мови в 11 томах через слово «почуття + слово в родовому відмінку» або через синоніми до слів, що належать до почуттів, емоцій, станів. Перелік відібраних слів можна переглянути в додатку 1.

Ми розробили опитувальник, який детальніше опишемо в наступному підрозділі, та запропонували його заповнити 120 досліджуваним. Дослідження поширювалося в соцмережах та пропонувалося студентам-психологам упродовж лютого-березня 2022 року.

У дослідженні взяли участь 120 досліджуваних, розподілених на 4 групи.

Кожна група опитуваних оцінювала список із восьми слів на позначення емоцій за низкою критеріїв. Також для кожного опитуваного було порахованого показник алекситимії по двох шкалах, що перевіряють уміння розпізнавати та описувати емоції. Це було зроблено для того, щоб відкинути тих учасників групи, які мають високі показники по шкалах алекситимії, якщо вони впливатимуть на загальні результати.

Для всіх 120 учасників у Statistica 8.0 було складено таблицю частот.

У таблиці частот складено по порядку усіх опитуваних від найменшого значення, яке вони отримали за шкалами алекситимії до найбільшого (таблиця 1). Діапазон балів, які отримали учасники охоплює від 16 до 47 балів (перша колонка). У другій колонці (Count) вказано кількість людей, що отримали певну кількість балів. У четвертій колонці (Percent) вказано відсоток людей, що отримали певну кількість балів. У п'ятій колонці (Cumulative Percent) пораховано накопичувальні відсотки.

Frequency table: A (A_0)				
Category	Count	Cumulative Count	Percent	Cumulative Percent
16	1	1	0,833333	0,8333
17	2	3	1,666667	2,5000
18	1	4	0,833333	3,3333
19	1	5	0,833333	4,1667
20	2	7	1,666667	5,8333
21	2	9	1,666667	7,5000
22	3	12	2,500000	10,0000
23	2	14	1,666667	11,6667
24	5	19	4,166667	15,8333
25	9	28	7,500000	23,3333
26	6	34	5,000000	28,3333
27	6	40	5,000000	33,3333
28	8	48	6,666667	40,0000
29	5	53	4,166667	44,1667
30	9	62	7,500000	51,6667
31	2	64	1,666667	53,3333
32	9	73	7,500000	60,8333
33	6	79	5,000000	65,8333
34	11	90	9,166667	75,0000
35	5	95	4,166667	79,1667
37	2	97	1,666667	80,8333
38	4	101	3,333333	84,1667
39	4	105	3,333333	87,5000
40	4	109	3,333333	90,8333
41	5	114	4,166667	95,0000
42	2	116	1,666667	96,6667
43	1	117	0,833333	97,5000
45	1	118	0,833333	98,3333
46	1	119	0,833333	99,1667
47	1	120	0,833333	
Missing	0	120	0,000000	100,0000

Таблиця 1

За колонкою накопичувальних відсотків можемо умовно поділити учасників на дві групи. Ми взяли як крайні межі 25 %. Тобто припускаємо, що 25 %, які набрали найвищі бали за шкалами алекситимії — це люди, які потенційно мають схильність до алекситимії. У нашому випадку це ті, що набрали від 35 до 47 балів. Усі, хто отримали від 16 до 34 балів ми умовно зараховуємо до нижніх 75 % менш схильних до алекситимії учасників.

Далі було порівняно людей, що менш схильні до алекситимії, та тих, що більш схильні до алекситимії, за усіма наявними шкалами, щоб побачити, чи є між ними якась відмінність і зрозуміти, чи не треба відсіяти відповіді цих

учасників. Ми брали саме шкали алекситимії, тому що учасники мали оцінювати саме слова на позначення емоцій та почуттів.

Для порівняння скористалися параметричними методами.

Брали звичайний t-тест (параметричні методи), оскільки, хоч групи є нерівні і маленькі, щодо більшості даних спостерігаємо гомогенність дисперсії (додатки 2-5).

Жодних суттєвих відмінностей між групами за показниками шкал алекситимії не виявилось.

До прикладу, дані першої групи продемонстрували, що є невеликі відмінності по четвертій шкалі (конкретність): люди в нижніх 75 % (що менш схильні до алекситимії) мають вищі показники за конкретністю. Але ця відмінність виявилася тільки в одній групі. Спостережено ще кілька відмінностей у кожній з груп, але кількість їх настільки незначна, що ми вважаємо за можливе нею знехтувати. Тож надалі ми не відсіювали відповіді нікого з учасників і аналізували всі 120 відповідей.

Наступним кроком ми перевірили гомогенність (внутрішню надійність) кожної з 13 шкал, тобто порахувати Альфу Кронбаха для кожної з них.

Далі ми застосували кореляційний та порівняльний аналіз для перевірки поставлених гіпотез.

2.2. Методи дослідження

Було проведене кореляційне дослідження, у якому ми перевіряли кореляційні та порівняльні гіпотези.

Дизайн дослідження передбачав використання опитувальника, що містив шкали для оцінки слів та дві шкали з TAS-20 (Bagby, R. M., Parker, J. D., & Taylor, G. J., 1994).

Оцінка психолінгвістичної та афективної структури слів.

Опитувальник (додаток 6) складався з 13 шкал:

- 1) знайомість (наскільки слово знайоме)

- 2) вік засвоєння (у якому орієнтовно віці слово було вивчене)
- 3) образність (наскільки легко слово викликає образи в уяві реципієнта)
- 4) конкретність (наскільки поняття, позначуване словом, можна сприйняти органами чуття)
- 5) доступність контексту (наскільки легко підібрати контекст, у якому певне слово можна вжити)
- 6) валентність (наскільки слово є негативним чи позитивним)
- 7) збудження (якою мірою слово викликає збудження й бажання діяти)
- 8) швидкість виникнення (наскільки швидко виникає емоція чи почуття, які позначає слово)
- 9) тривалість переживання (як довго переживається емоція чи почуття, які позначає слово)
- 10) легкість розпізнавання (наскільки легко розпізнати емоцію чи почуття, які позначає слово)
- 11) спрямованість (наскільки емоція чи почуття, які позначає слово, потребує об'єкта, на який емоція чи почуття будуть спрямовані)
- 12) відсутність-наявність (наскільки емоція чи почуття, які позначає слово, залежать від наявності чи відсутності чого-небудь)
- 13) втрата-набуття (наскільки емоція чи почуття, які позначає слово, залежать від втрати чи набуття чого-небудь).

Перші 7 шкал було взято з дослідження Borelli та ін. (2018). Інші шкали розробили самостійно, з них: шкали 8-10 описують досвід переживання певної емоції, почуття чи стану; шкали 11-13 описують критерії, на яких ґрунтується частина словникових визначень, що стосуються емоцій та почуттів. Наприклад, значення слова «відвага» за Словнику української мови в 11 томах (СУМ-11) (Білодід, 1970–1980) — «**відсутність** страху в людини перед небезпекою». Подібні визначення стали підґрунтям для того, щоб додати шкалу «відсутність-наявність», за якою надалі порівнюватимемо, чи відрізнятимуться за сприйняттям учасників схожі між собою слова.

Всі шкали було перевірено на гомогенність: α -Кронбаха склала від 0,79 до 0,98.

Окремо було пораховано значення для двох лінгвістичних шкал — «довжина слова» та «частота вживання». Частоту вживання слів було перевірено за корпусом текстів ГРАК (Шведова, фон Вальденфельс, Яригін, Рисін, Старко, Ніколаєнко та ін., 2017–2022)

Було також перевірено шкали на гомогенність за допомогою методу розщеплення (split half reliability): corr. 1st and 2nd half.

Кореляція між першою та другою половинами (corr. 1st and 2nd half) склала від 0,54 до 0,97.

	Cronbach's alpha, α	Corr. 1st and 2nd half
1. Знайомість	0,95655	0,933123
2. Вік засвоєння	0,91558	0,800975
3. Образність	0,90669	0,822837
4. Конкретність	0,88943	0,710858
5. Доступність контексту	0,95807	0,923726
6. Валентність	0,98492	0,975945
7. Збудження	0,91625	0,782657
8. Швидкість виникнення	0,78753	0,545151
9. Тривалість	0,89786	0,781293
10. Легкість розпізнавання	0,90096	0,867699
11. Спрямованість	0,91321	0,872939
12. Відсутність / наявність	0,91419	0,823362
13. Втрата / набуття	0,95503	0,90706

З наявних шкал 12 показали високу гомогенність, і тільки шкала «Швидкість виникнення» показала недостатній рівень гомогенності: кореляція між двома половинами склала 0,54.

При розробленні психолінгвістичних та афективних показників для слів, результат для кожного слова по кожній шкалі підраховували як середнє значення за оцінками респондентів.

В опитувальник також було додано питання з двох шкал TAS-20 (Bagby, 1994), щоб перевірити, чи не потрібно відсіяти відповіді тих, хто має високі показники за цими шкалами.

2.3. Група досліджуваних

У дослідженні взяли участь 120 респондентів віком від 18 до 65 років. Середи них 107 жінок, 12 чоловіків та одна людина, що не побажала вказувати стать. Учасники були розподілені на 4 групи. Кожна груп оцінювала по 8 слів. Віковий та статевий розподіл учасників у кожній з груп представлено в таблиці.

Розподіл за статтю	Група 1	Група 2	Група 3	Група 4
Жінки	23	25	32	27
Чоловіки	6	5	0	1
Інше / не побажали вказувати стать	1	0	0	0

Розподіл за віком	Група 1	Група 2	Група 3	Група 4

18-25	6	8	25	28
26-35	18	17	4	0
36-45	4	2	3	0
46-55	0	3	0	0
56-65	2	0	0	0

2.4. Аналіз даних

Для опрацювання даних було використано програму Statistica 8.0.

Для перевірки кореляційних гіпотез щодо зв'язку між деякими зі шкал було застосовано кореляційний аналіз. Для порівняння семантично близьких слів між собою було застосовано порівняльний аналіз.

Для початку дані було перевірено на узгодженість розподілу з нормальним.

Дані описової статистики представлено у таблиці нижче.

Variable	Descriptive Statistics (DATA)						
	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	Std.Dev.	Skewness	Kurtosis
Знайомість	32	5,486151	1,28125	7,00000	1,32045	-1,52201	2,32909
Вік засвоєння	32	8,290244	0,62500	15,86667	2,91708	0,34949	1,80418
Образність	32	4,653897	1,40625	6,25000	1,15506	-1,01536	0,55747
Конкретність	32	3,968880	1,53125	6,15625	1,02656	-0,32340	0,23451
Доступність контексту	32	5,349916	1,65625	6,76667	1,32985	-1,30680	1,11415
Валентність	32	-0,286096	-2,60000	2,76667	1,63595	0,67698	-0,88404
Збудження	32	4,189621	2,12500	6,09375	1,09774	0,24815	-1,04269
Швидкість виникнення	32	3,156380	1,60000	5,43333	0,88465	0,65990	0,74071
Тривалість	32	3,736012	0,96875	6,03333	1,09806	-0,14163	0,48287
Легкість розпізнавання	32	1,352595	-0,59375	2,80000	0,85128	-0,36446	-0,57986
Спрямованість	32	3,825642	0,65625	6,21429	1,42868	-0,09689	-0,57685
Відсутність/наявність	32	0,547600	-1,46429	2,09375	1,05921	-0,45073	-0,82533
Втрата/набуття	32	-0,350521	-2,66667	2,40000	1,27110	0,29065	-0,52100
Довжина слова	32	7,375000	3,00000	12,00000	2,43297	0,27685	-0,62883
Частота вживання	32	6,944375	0,01000	52,16000	12,56660	2,74745	7,14255

Як бачимо, більшість шкал розподілені нормально, попри те, що на місці досліджуваних опинилися слова. Деякі показники мають невелике відхилення від нормальності, наприклад, ексцес для шкали «вік засвоєння» — 1,8 або асиметрія для шкали «образність» — -1.02. Суттєві відхилення показала шкала «частота вживання» (дуже великий ексцес — 7.14 і асиметрія — 2.75). Але це

шкала, що опиралася на корпус текстів, а не на оцінки респондентів. Також відхилення показала шкала «знайомість» (ексцес — -1.52). Всі інші показники для інших шкал або в межах норми або зовсім трохи виходять за прийнятний діапазон [-1; 1].

Оскільки лише одна шкала (знайомість) з тих, які оцінювали респонденти, не має нормального розподілу, ми цим знехтуємо і братимемо для подальшого аналізу параметричні методи, оскільки параметричні критерії є стійкими до незначних порушень нормальності.

Графіки розподілу можна переглянути в додатку 7.

Далі було застосовано кореляційний аналіз для перевірки гіпотез про наявність зв'язку між шкалами:

- знайомість, образність, конкретність, доступність контексту, легкість розпізнавання, частота вживання
- довжина слова і вік засвоєння
- швидкість виникнення і вік засвоєння
- легкість розпізнавання і спрямованість
- довжина слова і частота вживання
- Відсутність-наявність, втрата-набуття і валентність

Опісля з допомогою t-теста Стьюдента було порівняно між собою пари семантично близьких слів за усіма шкалами. Це були такі пари слів:

- відвага — відважність
- геройство — героїзм
- жалість — жаління

Зрештою ми також порівняли між собою за допомогою теста Шеффе групи семантично близьких слів, що склалися з трьох і більше слів, за усіма шкалами. Це були такі групи слів:

- боязкість — боязнь — жах;
- зануда — журба — журіння — горе — депресія;

- замішання — засоромлення — збентеження — занепокоєння;
- досада — жовч — злоба — гнів.

Висновки до другого розділу

У дослідженні застосовується кореляційний і порівняльний аналіз. Кореляційний аналіз застосовуємо для перевірки зв'язків між шкалами. Порівняльний аналіз застосовуємо для виявлення відмінностей між семантично близькими словами на позначення емоцій і почуттів.

Основні етапи дослідження:

1. Порівняння оцінок слів респондентами з високими й звичайними показниками за шкалами алекситимії.
2. Перевірка кореляцій між шкалами.
3. Порівняння семантично схожих слів на позначення емоцій за шкалами.

У дослідженні взяли участь 120 респондентів віком від 18 до 65 років. Серед них 107 жінок, 12 чоловіків та одна людина, що не побажала вказувати стать. Учасники були розподілені на 4 групи. Кожна груп оцінювала по 8 слів. У дослідженні було використано психолінгвістичні й афективні шкали для оцінки слів на позначення емоцій, а також шкали з TAS-20.

Результати аналізу в табличному вигляді можна переглянути в додатку 8.

3.2. Порівняння семантично близьких слів на позначення емоцій та почуттів

Порівняння пар слів

Ми перевіряли, чи відрізняються семантично схожі за словниками слова за хоча б якимись зі шкал.

Зокрема, це такі пари слів: відвага — відважність; героїзм — геройство; жаління — жалість.

А також такі групи слів: боязкість — боязнь — жах; зануда — журба — журіння — горе — депресія; замішання — засоромлення — збентеження — занепокоєння; досада — жовч — злоба — гнів.

Для початку подивимося на відмінності між парами слів.

Відвага — відважність

Слова «відвага» і «відважність» відрізняються за знайомістю та конкретністю. Слово «Відвага» є більш знайомим та більш конкретним, ніж відважність.

Відвага vs Відважність	Mean Відвага	Mean Відважність	t-value	p
1. Знайомість	6,666667	5,966667	3,1257	0,00277
2. Вік засвоєння	8,066667	8,133333	-0,0773	0,938662
3. Образність	5,166667	4,833333	0,6478	0,519652
4. Конкретність	4,733333	3,466667	2,4252	0,018435
5. Доступність контексту	6,3	5,933333	1,0806	0,284343
6. Валентність	2,5	2,3	1,1188	0,267822
7. Збудження	5,733333	5,233333	1,4111	0,163562
8. Швидкість виникнення	4	3	1,6862	0,097138

9. Тривалість	4,2	3,7	0,9127	0,365181
10. Легкість розпізнавання	1,7	0,933333	1,8834	0,064668
11. Спрямованість	3,566667	3,733333	-0,2661	0,791088
12. Відсутність / наявність	1,166667	1,6	-1,0827	0,283429
13. Втрата / набуття	0,266667	0,7	-0,922	0,360335

Героїзм — геройство

Слова «геройство» та «героїзм» відрізняються за знайомістю, образністю та доступністю контексту. Слово «героїзм» є більш знайомим, більш образним, та контекст для цього слова більш доступний, ніж для слова «геройство». Геройство та героїзм відрізняються також за тривалістю переживання та легкістю розпізнавання: героїзм триває довше, його легше розпізнати, ніж геройство.

Геройство vs Героїзм	Mean Геройство	Mean Героїзм	t-value	p
1. Знайомість	5,9	6,6875	-2,8372	0,006199
2. Вік засвоєння	7,7	7,28125	0,6344	0,528228
3. Образність	5,3	6,25	-2,1565	0,035066
4. Конкретність	3,6	4,46875	-1,7341	0,088035
5. Доступність контексту	5,866667	6,59375	-2,8332	0,006268
6. Валентність	1,766667	2,1875	-1,3975	0,1674
7. Збудження	5,433333	6,09375	-1,9362	0,057558
8. Швидкість виникнення	3,166667	3,0625	0,178	0,859296
9. Тривалість	2,7	3,875	-2,394	0,019809
10. Легкість розпізнавання	0,566667	2,09375	-3,7993	0,000341
11. Спрямованість	4,866667	5	-0,2563	0,798612

12. Відсутність / наявність	1,866667	2,09375	-0,7456	0,458843
13. Втрата / набуття	0,633333	1,3125	-1,5979	0,115325

Жалість — жаління

Слова «жалість» і «жаління» відрізняються за знайомістю та доступністю контексту. Слово «жалість» більш знайоме і контекст для цього слова більш доступний, ніж для слова «жаління». Також жалість і жаління відрізняються за шкалою «втрата-набуття»: жаління більшою мірою пов'язане з втратою чого-небудь, ніж жалість.

Жалість vs Жаління	Mean Жалість	Mean Жаління	t-value	p
1. Знайомість	5,86667	4,90625	2,1688	0,034073
2. Вік засвоєння	6,63333	7,59375	-0,8872	0,378511
3. Образність	4,8	4,1875	1,2893	0,202248
4. Конкретність	4,23333	3,46875	1,5881	0,117516
5. Доступність контексту	5,63333	4,6875	2,0706	0,042702
6. Валентність	-0,73333	-0,5625	-0,5983	0,55189
7. Збудження	3,66667	3,21875	0,9849	0,32861
8. Швидкість виникнення	2,26667	2,90625	-1,3008	0,198289
9. Тривалість	4,1	3,875	0,4823	0,631356
10. Легкість розпізнавання	1,7	1,46875	0,5638	0,57496
11. Спрямованість	6,03333	5,0625	1,8536	0,068709
12. Відсутність / наявність	0,23333	0,09375	0,2618	0,794369
13. Втрата / набуття	-1,3333	-2	2,0054	0,049433

Порівняння трьох і більше слів

Боязкість — боязнь — жах

Було порівняно між собою три слова за усіма характеристиками. Дисперсійний аналіз показав, що прогнозовано відмінності між такими шкалами: знайомість, вік засвоєння, образність, доступність контексту, валентність, збудження, швидкість виникнення, тривалість, легкість розпізнавання.

Було проведено тест Шеффе для кожної з прогнозованих шкал (додаток 9). Було виявлено, що існує статистично значуща відмінність між словами «жах» та «боязкість» за знайомістю та віком засвоєння. Слово «жах» більш знайоме, ніж слово «боязкість», і засвоюється у ранішому віці.

Також жах відрізняється і від боязкості, і від боязні:

- за рівнем образності (слово «жах» ($M = 5,83$) образніше за боязкість ($M = 4,33$) і боязнь ($M = 4,1$));
- за доступністю контексту (контекст для слова «жах» ($M = 6,5$) більш доступний ніж для слів «боязкість» ($M = 5$) і «боязнь» ($M = 4,8$))
- за валентністю (слово «жах» ($M = -2,6$) оцінюють як більш негативне, ніж слова «боязкість» ($M = -0,73$) і «боязнь» ($M = -1,17$))
- за збудженням (слово «жах» ($M = 5,87$) викликає більше збудження, ніж слова «боязкість» ($M = 3,77$) і «боязнь» ($M = 3,8$))
- за швидкістю виникнення (жах ($M = 1,6$) виникає швидше, ніж боязкість ($M = 3,67$) і боязнь ($M = 3,5$))
- за тривалістю (жах ($M = 2,37$) триває коротший час, ніж боязкість ($M = 4,47$) і боязнь ($M = 4,37$))
- за легкістю розпізнавання (жах ($M = 2,53$) легше розпізнати, ніж боязкість ($M = 1,1$) і боязнь ($M = 1,4$))

Боязкість і боязнь не відрізнялися між собою за жодною зі шкал.

Зануда - Журба - Журіння - Горе - Депресія

Було порівняно між собою п'ять слів за усіма шкалами. Дисперсійний аналіз показав, що прогнозовано відмінності за такими шкалами: знайомість, вік засвоєння, образність, доступність контексту, валентність, збудження, швидкість виникнення, тривалість, легкість розпізнавання, спрямованість, втрата-набуття.

Було проведено тест Шеффе для кожної з прогнозованих шкал (додаток 10). Було виявлено такі відмінності:

Журіння:

- Слово «журіння» відрізняється від усіх інших слів за рівнем знайомості, воно є найменш знайомим ($M = 4,29$).
- Також слово «журіння» відрізняється від усіх інших слів, крім депресії, за доступністю контексту — для слова «журіння» ($M = 5,14$) контекст менш доступний, ніж для слів «зануда» ($M = 6,36$), «журба» ($M = 6,4$), «горе» ($M = 6,53$).

Депресія:

- Слово «депресія» відрізняється від усіх слів за віком засвоєння — це слово засвоюється найпізніше (приблизно у 15-16 років).
- Також депресію визначено як стан, який найважче розпізнати ($M = 0,23$), порівняно з занудою ($M = 1,57$), журбою ($M = 2,28$), журінням ($M = 1,57$) та горем ($M = 2,17$).
- Депресія відрізняється за швидкістю виникнення ($M = 5,43$) від журби ($M = 3,5$), журіння ($M = 3,18$) та горя ($M = 2,5$) (депресія виникає найдовше), проте не відрізняється суттєво за цим критерієм від «зануди» ($M = 4,07$).

Горе:

- Слово «горе» відрізняється від усіх слів за рівнем збудження — його вважають таким, що викликає найбільше збудження ($M = 5,3$).

- Також слово «горе» ($M = -2,5$) відрізняється за валентністю від «зануди» ($M = -1,46$), «журби» ($M = -1,4$) та «журіння» ($M = -1,57$) (слово «горе» вважають найбільш негативним), проте не відрізняється суттєво від слова «депресія» ($M = -1,83$).

Зануда

- Зануда статистично значуще відрізняється за тривалістю від горя ($M = 5,83$) та депресії ($M = 6,03$) — зануда ($M = 4,04$) триває найменше.
- Також зануда відрізняється від усіх слів у переліку за шкалою «втрата-набуття»: зануда ($-0,75$) найменше порівняно з іншими словами залежить від втрати чого-небудь.

Журба і журіння відрізняються між собою тільки за знайомістю та доступністю контексту. Слово «журіння» ($M = 4,29$) менш знайоме, ніж слово «журба» ($M = 6,19$) і для слова «журіння» ($M = 5,14$) менш доступний контекст, ніж для слова «журба» ($M = 6,4$). Проте за іншими критеріями статистично значущої різниці між словами «журіння» і «журба» не спостережено.

Горе та депресія відрізняються між собою:

- за віком засвоєння (слово «депресія» засвоюється пізніше, приблизно у 15-16 років, тоді як слово «горе» засвоюється приблизно у 6-7 років)
- за рівнем збудження (слово «горе» ($M = 5,3$) пов'язане з вищим рівнем збудження, ніж слово «депресія» ($M = 3,77$))
- за швидкістю виникнення (горе ($M = 2,5$) триває коротший період, ніж депресія ($M = 5,43$))
- за легкістю розпізнавання (горе ($M = 2,17$) легше розпізнати, ніж депресію ($M = 0,23$))
- за шкалою «спрямованість» (для переживання горя ($M = 4,67$) більш імовірно потрібен об'єкт, на який це почуття буде спрямоване, ніж для переживання депресії ($M = 2,23$)).

Замішання — Засоромлення — Збентеження — Занепокоєння

Було порівняно між собою чотири слова за усіма шкалами. Дисперсійний аналіз показав, що прогнозовано відмінності за такими шкалами: знайомість, вік засвоєння, образність, конкретність, доступність контексту, збудження, тривалість, легкість розпізнавання, спрямованість, відсутність-наявність, втрата-набуття.

Було проведено тест Шеффе для кожної з прогнозованих шкал (додаток 11). Було виявлено такі відмінності:

Замішання:

- Слово «замішання» статистично значуще відрізняється від слів «засоромлення», «збентеження» та «занепокоєння»: слово «замішання» є найменш знайомим ($M = 4,36$), найменш образним ($M = 3,29$) та для нього найменш доступний контекст ($M = 4,29$) порівняно з іншими словами.
- Слово «замішання» є менш конкретним ($M = 3,1$) порівняно зі словом «засоромлення» ($M = 4,71$).
- Слово «замішання» відрізняється за рівнем збудження від «збентеження» ($M = 4,82$) та «занепокоєння» ($M = 4,96$): слово «замішання» ($M = 3,43$) має нижчий показник за рівнем збудження.
- Замішання статистично значуще відрізняється від занепокоєння за тривалістю: замішання ($M = 3,07$) триває коротший період часу, ніж занепокоєння ($M = 4,39$).
- Замішання статистично значуще відрізняється від засоромлення та занепокоєння за легкістю розпізнавання: замішання ($M = 0,64$) розпізнати важче, ніж засоромлення ($M = 2,25$) та занепокоєння ($M = 2,07$).

Засоромлення:

- Слово «засоромлення» статистично значуще відрізняється від слів «замішання» та «занепокоєння» за віком засвоєння. Слово «Засоромлення» вивчають у найранішому віці (близько 6 років), порівняно з іншими словами.

- Засоромлення відрізняється від замішання і збентеження за рівнем спрямованості: засоромлення ($M = 6,04$) з більшою імовірністю потребує об'єкта, на який буде спрямоване, ніж замішання ($M = 3,64$) і збентеження ($M = 4,36$).
- Засоромлення відрізняється за шкалою «відсутність-наявність» від замішання ($M = 0,57$) і занепокоєння ($M = 0,04$): засоромлення ($M = 1,93$) більше залежить від наявності чого-небудь.
- Засоромлення відрізняється за шкалою «втрата-набуття» від збентеження ($M = -0,6$) та занепокоєння ($M = -0,89$). Засоромлення ($M = 0,86$) більше залежить від набуття чого-небудь, тоді як збентеження і занепокоєння радше виникають в уявленні реципієнтів від втрати чого-небудь.

Між збентеженням та занепокоєнням за жодною зі шкал статистично значущих відмінностей спостережено не було.

Досада — жовч — злоба — гнів

Було порівняно між собою чотири слова за усіма шкалами. Дисперсійний аналіз показав, що прогнозовано відмінності за такими шкалами: знайомість, вік засвоєння, образність, конкретність, доступність контексту, збудження, легкість розпізнавання, спрямованість, відсутність-наявність, втрата-набуття.

Було проведено тест Шеффе для кожної з прогнозованих шкал (додаток 12). Було виявлено такі відмінності:

Досада:

- Слово «досада» відрізняється від усіх інших слів за знайомістю, образністю, конкретністю та доступністю контексту. Слово «досада» є відповідно найменш знайомим ($M = 4,47$), найменш образним ($M = 3,63$), найменш конкретним ($M = 2,97$), для цього слова найменше доступний контекст ($M = 4,07$).

- Досада відрізняється від гніву та злоби за шкалою «відсутність-наявність». Досада ($M = -0,8$) виникає скоріше від відсутності чогось, тоді як злоба ($M = 0,79$) і гнів ($M = 1,1$) — від наявності.

Злоба і гнів:

- Злоба і гнів відрізняються від досади та жовчі за віком засвоєння, збудженням та легкістю розпізнавання. Слова «злоба» і «гнів» засвоюються у ранішому віці (6-7.5 років), ніж досада і жовч (11-12 років). Слова «злоба» і «гнів» пов'язані з вищим рівнем збудження, ніж слова «досада» та «жовч». Гнів та злобу легше розпізнати, ніж досаду та жовч.
- Злоба і гнів відрізняються від досади за шкалою «спрямованості». Злоба ($M = 6,21$) і гнів ($M = 5,1$) з більшою імовірністю потребують об'єкта, на який мають бути спрямовані, ніж досада ($M = 3,5$).

Жовч

- Жовч відрізняється від досади та гніву за шкалою «втрата-набуття». Жовч ($M = -0,22$) менше пов'язана з втратою чого-небудь, ніж досада ($M = -1,47$) та гнів ($M = -1,5$).

Гнів і злоба не мали статистичної значимих відмінностей за жодною зі шкал.

Окрім порівняння шкал та слів, метою цієї роботи було також розробити психолінгвістичні й афективні норми для слів на позначення емоцій та почуттів. Норми для аналізованих слів можна переглянути в додатку 13.

3.3. Дискусія результатів

Головною ціллю дослідження було розробити психолінгвістичні норми для 32 слів на позначення емоцій та почуттів. Також ми узялися перевіряти гіпотези щодо кореляції між деякими шкалами та щодо різниці між семантично схожими словами на позначення емоцій.

Почнімо з кореляції між шкалами. Більшість гіпотез, що стосувалися кореляції між шкалами, підтвердилися у нашому дослідженні. Як і в оглянутій літературі, статистичний аналіз показав кореляцію між образністю, конкретністю та доступністю контексту. Ми розширили очікування, припустивши, що ці шкали будуть також корелювати зі знайомістю, легкістю розпізнавання та частотністю вживання, що теж знайшло своє підтвердження. Виходить, що якщо слово зустрічається часто, воно буде більш знайомим, найімовірніше воно викликати більше образів, для нього буде легше підібрати контекст, це слово сприйматиметься як більш конкретне, а почуття, яке позначає це слово, буде легше розпізнати.

Гіпотеза про зв'язок між довжиною слова та віком засвоєння була спростована. Тобто не підтвердилося припущення про те, що чим слово коротше, тим у ранішому віці його вивчають. І справді, якщо міркувати про слова загалом, а не тільки про емоції та почуття, часто діти скажуть скоріше «котик», ніж «кіт», за зразком батьків, які з ними спілкуються, і надають перевагу зменшувально-пестливим формам слів, хоч ті й містять більшу кількість букв.

Підтвердилася гіпотеза про зв'язок швидкості виникнення емоції та віку засвоєння. Припускаємо, такий зв'язок може існувати, тому що в маленькому віці діти не можуть утримувати увагу на чомусь довго, відповідно і на своєму емоційному стані. Тож ті емоції, що виникають швидко мають вищий пріоритет у тому, щоб намагатися їх зрозуміти, ідентифікувати і навчитися, що з цими емоціями робити.

Підтвердилася гіпотеза про зв'язок швидкості виникнення і тривалості переживання. Як і припускалося, переважно ті емоції, що швидко виникають, швидко й минають.

Ми також припускали, що є обернений зв'язок між довжиною слова та частотою вживання. Ця гіпотеза підтвердилася. За результатами нашого аналізу

коротші слова на позначення емоцій та почуттів, справді вживаються частіше, ніж довгі.

Ми припускали, що існує зв'язок між шкалами «відсутність-наявність» та «валентність» і «втрата-набуття» та валентність. Ці гіпотези підтвердилися. Справді, якщо людина фокусує увагу на чомусь, що у неї відсутнє, або що вона втратила, вона скоріше переживатиме негативні емоції, а якщо людина щось набуває або фокусує увагу на тому, що в неї є — імовірно переживатиме позитивні емоції.

Ще одна гіпотеза стосувалася зв'язку між шкалами «спрямованість» та «легкість розпізнавання». Гіпотеза підтвердилася. Це може означати, що емоції, які спрямовані на щось або на когось розпізнати легше, ніж ті, для переживання яких об'єкт не так потрібен.

Далі ми перевіряли, чи є відмінність між словами на позначення емоцій та почуттів, що належать до однієї семантичної групи. Спершу ми порівнювали пари слів «відвага — відважність», «героїзм — геройство», «жалість — жаління». Варто зауважити, що значення цих слів не є тотожними, хоч і є близькими. До того ж, у кожній парі одне зі слів використовується у визначенні іншого (напр. геройство — виявлення героїзму) або обидва слова трактуються через одне й те саме третє слово (наприклад жалість і жаління трактуються через слово «жаль»). У результаті **відвага** і **відважність** мали відмінності тільки за психолінгвістичними шкали, й не мали за афективними. **Героїзм** і **геройство** виявили відмінність за тривалістю переживання (героїзм переживається довше). **Жаління** і **жалість** виявили відмінність за шкалою «втрата-набуття» (жаління більше асоціюється з втратою чого-небудь, ніж жалість). Ці відмінності не проявлялися у визначення цих слів у СУМ-11, тож цікаво, що їх вдалося виявити через опитування.

При порівнянні груп слів спостерігаємо схожу ситуацію:

- деякі семантично схожі слова майже не виявляють між собою жодних відмінностей, як от «гнів» і «злоба» чи «збентеження» та «занепокоєння»;
- деякі слова виявляють мінімальні відмінності, наприклад, «засоромлення» і «замішання»;
- деякі відрізняються дуже сильно, але в таких випадках відмінність можемо простежити і в словникових визначеннях. Наприклад, «боязнь» — «почуття страху...»; «жах» — «почуття, стан **дуже великого переляку, страху**» (Білодід, 1970–1980).

Отже, семантично близькі слова на позначення емоцій та почуттів за оцінками опитуваних переважно теж виявляються близькими. Втім, для деяких пар слів вдається помітити статистично значущі відмінності за одним або кількома критеріями. Виявлення таких відмінностей може сприяти кращому розрізненню емоцій, що, як ми згадували раніше, має позитивні наслідки для здоров'я та соціального життя. Тож розроблення подібних норм за запропонованими критеріями для більшої кількості слів було би доцільним.

Власне, далі можемо обговорити безпосередньо результати розроблених психолінгвістичних й афективних норм. Самі норми для всіх 32 слів подано в додатку 13. Тут же розглянемо крайні значення.

Найменш уживаним серед слів, що оцінювали респонденти, було слово «журіння». Найбільш уживаним — слово «горе».

Ми виявили, що найбільш знайомим серед пропонованих слів вийшло слово «вдячність» (максимальні 7 балів). Найменш знайомим словом виявилось слова «заласся», воно ж виявилось найменш образним, найменш конкретним та для нього найменше доступний контекст.

Найбільшим образним вийшло слово «героїзм». Можемо припустити, що тут наклалися реалії війни, оскільки набір слів, що містив слово «героїзм» респонденти оцінювали за кілька тижнів після початку війни.

Найбільш конкретним для опитуваних стало слово «жовч». Імовірно, це пов'язано з багатозначністю слова «жовч». Значення, що дали підстави зарахувати це слово до почуттів та емоцій такі: «почуття ворожості, недоброзичливості, злоба», «важке почуття, викликане горем, невдачею і т. ін.» (Білодід, 1970–1980). Втім, це значення є переносним, а основне — «гірка жовто-зелена утворена в печінці рідина, необхідна для засвоєння жирів і посилення функцій кишечника» (Білодід, 1970–1980). Як бачимо, основне значення і справді означає поняття, що можна безпосередньо сприймати органами чуття (саме так у дослідженні було визначено шкалу «конкретність»).

Найбільш доступний контекст виявився для слова «гнів». Однією з причин може бути те, що гнів належить до базових емоцій, тож це одне з найчастіших і найбільш знайомих для нас переживань (Tomkins та McCarter, 1964).

Найнижча валентність притаманна слову «жах». Найвища — слову «блаженство».

Найнижчий рівень збудження притаманний слову «заласся» (імовірно тому, що це слово найменш знайоме, тож важко визначити, наскільки збудливим воно є). Найвищий рівень збудження виявився у слова «героїзм».

Емоція, що виникає найшвидше за результатами опитування — «жах». Найповільніше — блаженство. Чи можемо ми з того припускати, що «негативні» емоції загалом виникають швидше, а для позитивних потрібен час?

Щодо тривалості переживання — найкоротше, на думку опитуваних, триває заласся (імовірно через те, що це слово малознайоме). Найдовший період переживання виявився у депресії. Варто зауважити, що хоч депресія — це радше термін клінічний, ми додали його до переліку слів на позначення емоцій та почуттів, оскільки в словниках та корпусах текстів слово «депресія» уживають зокрема в значенні почуттів та емоційного стану.

За шкалою «легкість розпізнавання» найменше значення (що означає, що слова найважче розпізнати) знову закономірно отримало слово «заласся», яке,

як ми бачили вище, є і найменш знайомим, і найменш конкретним, і найменш образним. Найлегше розпізнати, за результатами опитування, гнів.

За критерієм спрямованості найменший показник виявився у заласся, імовірно через те, що це слово малознайоме. Окрім заласся, на думку опитуваних, блаженство найменше потребує об'єкта, на який має бути спрямоване. Тобто блаженство ми можемо відчувати самі по собі, нам переважно не треба для цього інші люди чи об'єкти. Найбільше потребує об'єкта, на який буде спрямована, злоба. Тобто злитися просто тез когось або без чогось, на що цю злобу можна спрямувати, видається малоімовірним.

Почуттям, що найбільше залежить від відсутності чого-небудь стала **зануда**. Це відповідає словниковому визначенню, де «зануда» — «нудьга, туга»; своєю чергою перше значення слова «нудьга» — «стан, викликаний **бездіяльністю, відсутністю розваг; сум, досада**», а одне зі значень слова «туга» — «почуття, викликане **відсутністю** кого-, чого-небудь, хто (що) знаходиться десь далеко».

Найбільш пов'язаним із наявністю чого-небудь виявився **героїзм**.

Найбільш пов'язаним із втратою чого-небудь вийшло **горе**. Цікаво, що це не відповідає визначенню в СУМ-11, попри те узгоджується з поглядами психологів на поняття горя (напр. Реїна-Vargas, Armaiz-Reїна та Castro-Figueroa, 2021).

Найбільше пов'язаним із набуттям чогось виявилася **вдячність**. Дійсно, вдячність зазвичай відчують за щось, а не просто так.

3.4. Обмеження та перспективи дослідження

Початково це дослідження планувалося з більшою кількістю слів (близько 120) і більшою кількістю опитуваних. Повномасштабний напад Росії на Україну ускладнив збір даних, тож кількість опитуваних і слів для оцінки довелося скоротити, а дослідження стало радше розвідувальним. Замала й нерівномірна група досліджуваних не дає можливості порівнювати оцінки

чоловіків та жінок, представників різного віку, порівнювати потенційні результати з результатами на матеріалі інших мов. Тож збільшення групи досліджуваних — найперше, що варто зробити в наступних дослідженнях.

Збільшення кількості слів допомогло б увиразнити картину відмінностей між семантично-близькими словами на позначення емоцій та почуттів. Наприклад, у поточному дослідженні ми порівнювали «боязнь», «боязкість» та «жах». Тоді як «побоювання», «страх», «тривога» та низка інших слів, пов'язаних зі страхом, не потрапила в дослідження. Аналіз в межах більших груп слів посприяв би кращому розрізненню слів на позначення емоцій та почуттів в межах цих груп.

У цьому дослідженні ми розглядали тільки іменники, що називають емоції та почуття. Втім, емотивна сфера охоплює й інші частини мови. Тож у подальших дослідженнях було би цікаво розробити психолінгвістичні й афективні норми для дієслів, прикметників та прислівників, що описують емоції та почуття.

Для подальших досліджень варто допрацювати шкали та їх описи. Одна зі шкал «швидкість виникнення» у нашому дослідженні показала недостатньо хорошу внутрішню надійність. Тож, якщо використовувати цю шкалу в майбутньому, доцільно попрацювати над описом, щоб зробити її більш зрозумілою для опитуваних.

Висновки до третього розділу

Більшість гіпотез про зв'язок між шкалами було підтверджено. Була спростована одна гіпотеза про зв'язок між довжиною слова та віком засвоєння. Гіпотези про відмінність між семантично близькими словами на позначення емоцій і почуттів підтвердилися частково.

Гіпотеза про зв'язок між образністю, конкретністю та доступністю контексту узгоджується з попередніми дослідженнями.

Гіпотези про відмінність між семантично близькими словами на позначення емоцій та почуттів частково відповідають висновкам, які можна

зробити зі словникових визначень, втім, за деякими шкалами для деяких пар слів за результатами дослідження можна запропонувати критерії розрізнення, які не були враховані в словникових визначеннях.

Попри обмежену кількість опитуваних та досліджуваних слів, дослідження відкриває деякі відмінності між семантично близькими словами на позначення емоцій. А це означає, що результати дослідження можна використовувати для того, щоб навчитися краще розрізняти схожі емоції та почуття або навчити цього тих, хто цього потребує.

Обмеження дослідження — мала група респондентів та досліджуваних слів, недостатньо хороша гомогенність однієї зі шкал (швидкість виникнення емоції чи почуття). Більша кількість респондентів дасть змогу порівняти оцінки респондентів за статтю та віком; ці дані своєю чергою можна буде порівняти з даними досліджень на матеріалі інших мов.

ВИСНОВКИ

Висока здатність до розрізнення емоцій і почуттів позитивно впливає на психічне та фізичне здоров'я, пов'язана з високим умінням регулювати власні емоції та розуміти чужі. Щоб підвищити уміння розрізняти переживання, потрібно знати, чим узагалі різні відтінки емоцій відрізняються між собою. Саме тому метою цієї роботи було розробити психолінгвістичні й афективні норми для слів на позначення емоцій та почуттів.

В межах роботи ми ставили собі завдання перевірити наявність зв'язку між деякими психолінгвістичними та афективними шкалами, про які було відомо з попередніх досліджень, та деякими з тих, які ми розробили для цього дослідження самостійно.

Ми також планували перевірити, чи справді не відрізняються слова на позначення емоцій та почуттів, які в словнику трактуються одне через одне або через схожі визначення.

Для розроблення психолінгвістичних і афективних норм та для перевірки наших гіпотез ми розробили опитувальник, до якого додали загальноновизнані психолінгвістичні й афективні шкали та кілька власних, щоб перевірити різницю у значення слів.

В опитуванні взяло участь 120 учасників віком від 18 до 65 років. Опитувані були розподілені на 4 групи, кожна з яких оцінювала 8 слів на позначення емоцій та почуттів за запропонованими шкалами.

Ми перевірили нормальність розподілу та внутрішню надійність кожної зі шкал. Загалом, нормальність розподілу була в нормі або незначно виходила за межі норми. Внутрішня надійність для 12 з 13 шкал була високою, і тільки одна шкала (швидкість виникнення емоції чи почуття) показала недостатньо високу гомогенність.

Ми здійснили кореляційний аналіз і переконалися, що більшість гіпотез про зв'язок між шкалами, підтвердилася. Перевірка гіпотез, що ґрунтувалися на

попередніх теоретичних розвідках, показала узгодженість з результатами інших дослідників.

Група досліджуваних у нашій розвідці вийшла замала для того, щоб порівнювати результати опитування за статтю та віком. Дослідження на матеріалах інших мов часом робили такі порівняння і виявляли відмінності, тож цікаво було би провести дослідження на більшій групі україномовних респондентів різного віку та статі й порівняти їхні оцінки з результатами досліджень на матеріалі інших мов.

Гіпотези про відмінність між семантично близькими словами на позначення емоцій та почуттів підтвердилися частково. Оскільки відомо, що абсолютні синоніми — явище рідкісне, очікувалося, що буде більше відмінностей між словами, ніж виявилось в результаті. Втім, навіть знання маленьких відмінностей покращує вміння розрізняти різноманітні емоції та почуття. Оскільки вміння розрізняти емоції позитивно впливає на різні аспекти здоров'я, на вміння регулювати власні емоції та розуміти чужі, такий результат видається нам важливим, адже психологи-консультанти та психотерапевти зможуть використовувати ці дані у своїй роботі. З тієї ж причини нам видаються доцільними і потрібними подальші дослідження зі збільшенням кількості аналізованих слів, охоплення афективних слів, що належать до різних частин мови тощо.

Мала кількість відмінностей між словами може означати як те, що такі слова як гнів та злоба справді фактично взаємозамінні, так і те, що ми не охопили якісь критерії, які могли би більше висвітлити відмінність між цими словами, якщо вона існує. Які критерії це можуть бути — це теж питання, відповідь на яке доцільно шукати в наступних розвідках.

В результаті нашого дослідження, як і було заплановано, було розроблено психолінгвістичні та афективні норми для слів на позначення емоцій. Наявність слів з розробленими до них нормами можуть послужити стимульним

матеріалом для досліджень емоцій. Тим корисніше було би створити такі норми для більшої кількості слів на позначення емоцій та почуттів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Білодід, І. (Ред.) (1970—1980). *Словник української мови: в 11 тт.* Київ: Наукова думка.
- Шведова, М., фон Вальденфельс, Р., Яригін, С., Рисін, А., Старко, В., Ніколаєнко Т. та ін. (2017—2022). *Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК)*. Київ, Львів, Єна – uacorpus.org.
- Altarriba, J., Bauer, L. M., & Benvenuto, C. (1999). Concreteness, context availability, and imageability ratings and word associations for abstract, concrete, and emotion words. *Behavior Research Methods, Instruments, & Computers*, 31(4), 578-602.
- Bagby, R. M., Parker, J. D., & Taylor, G. J. (1994). The twenty-item Toronto Alexithymia Scale—I. Item selection and cross-validation of the factor structure. *Journal of psychosomatic research*, 38(1), 23-32.
- Bellezza, F. S., Greenwald, A. G., & Banaji, M. R. (1986). Words high and low in pleasantness as rated by male and female college students. *Behavior Research Methods, Instruments, and Computers*, 18, 299–303.
- Borelli, E., Crepaldi, D., Porro, C. A., & Cacciari, C. (2018). The psycholinguistic and affective structure of words conveying pain. *PloS one*, 13(6), e0199658.
- Bradley, M. M., & Lang, P. J. (1999). *Affective norms for English words (ANEW): Instruction manual and affective ratings* (Vol. 30, No. 1, pp. 25-36). Technical report C-1, the center for research in psychophysiology, University of Florida.
- Citron, F. M., Cacciari, C., Kucharski, M., Beck, L., Conrad, M., & Jacobs, A. M. (2016). When emotions are expressed figuratively: Psycholinguistic and Affective Norms of 619 Idioms for German (PANIG). *Behavior research methods*, 48(1), 91-111.
- Ćoso, B., Guasch, M., Ferré, P., & Hinojosa, J. A. (2019). Affective and concreteness norms for 3,022 Croatian words. *Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 72(9), 2302-2312.

- Emery, N. N., Simons, J. S., Clarke, C. J., & Gaher, R. M. (2014). Emotion differentiation and alcohol-related problems: The mediating role of urgency. *Addictive Behaviors*, *39*(10), 1459-1463.
- Erbas, Y., Sels, L., Ceulemans, E., & Kuppens, P. (2016). Feeling me, feeling you: The relation between emotion differentiation and empathic accuracy. *Social Psychological and Personality Science*, *7*(3), 240-247.
- Ferré, P., Guasch, M., Moldovan, C., & Sánchez-Casas, R. (2012). Affective norms for 380 Spanish words belonging to three different semantic categories. *Behavior Research Methods*, *44*(2), 395-403.
- Gilet, A.-L., Gruhn, D., Studer, J., & Labouvie-Vief, G. (2012). Valence, arousal, and imagery ratings for 835 French attributes by young, middle-aged, and older adults: The French emotional evaluation list (FEEL). *European Review of Applied Psychology*, *62*, 173–181. doi:10.1016/j.erap.2012.03.003
- Grühn, D. (2016). An English word database of emotional terms (EMOTE). *Psychological reports*, *119*(1), 290-308.
- Grühn, D., & Smith, J. (2008). Characteristics for 200 words rated by young and older adults: Age-dependent evaluations of German adjectives (AGE). *Behavior Research Methods*, *40*, 1088–1097. doi:10.3758/BRM.40.4.1088
- Imbir, K. K. (2015). Affective norms for 1,586 polish words (ANPW): Duality-of-mind approach. *Behavior research methods*, *47*(3), 860-870.
- Kalokerinos, E. K., Erbas, Y., Ceulemans, E., & Kuppens, P. (2019). Differentiate to regulate: Low negative emotion differentiation is associated with ineffective use but not selection of emotion-regulation strategies. *Psychological Science*, *30*(6), 863-879.
- Kashdan, T. B., Ferssizidis, P., Collins, R. L., & Muraven, M. (2010). Emotion differentiation as resilience against excessive alcohol use: An ecological momentary assessment in underage social drinkers. *Psychological science*, *21*(9), 1341-1347.

- Kristensen, C. H., Gomes, C. F. D. A., Justo, A. R., & Vieira, K. (2011). Normas brasileiras para o affective norms for English words. *Trends in Psychiatry and Psychotherapy*, *33*, 135-146.
- Lennarz, H. K., Lichtwarck-Aschoff, A., Timmerman, M. E., & Granic, I. (2018). Emotion differentiation and its relation with emotional well-being in adolescents. *Cognition and Emotion*, *32*(3), 651-657.
- Ljubešić, N., Fišer, D., & Peti-Stantić, A. (2018). Predicting concreteness and imageability of words within and across languages via word embeddings. *arXiv preprint arXiv:1807.02903*.
- Mikhail, M. E., Keel, P. K., Burt, S. A., Neale, M., Boker, S., & Klump, K. L. (2020). Low emotion differentiation: An affective correlate of binge eating?. *International Journal of Eating Disorders*, *53*(3), 412-421.
- Monnier, C., & Syssau, A. (2014). Affective norms for french words (FAN). *Behavior research methods*, *46*(4), 1128-1137.
- Monnier, C., & Syssau, A. (2017). Affective norms for 720 French words rated by children and adolescents (FANchild). *Behavior research methods*, *49*(5), 1882-1893.
- Montefinese, M., Ambrosini, E., Fairfield, B., & Mammarella, N. (2014). The adaptation of the affective norms for English words (ANEW) for Italian. *Behavior research methods*, *46*(3), 887-903.
- Oh, V., & Tong, E. M. (2020). Negative emotion differentiation and long-term physical health—The moderating role of neuroticism. *Health Psychology*, *39*(2), 127.
- Peña Pérez Negrón, A., Casillas, L., Lara, G., & Jiménez, M. (2018, March). Mexican Spanish affective dictionary. In *World Conference on Information Systems and Technologies* (pp. 63-71). Springer, Cham.
- Peña-Vargas, C., Armaiz-Peña, G., & Castro-Figueroa, E. (2021). A Biopsychosocial Approach to Grief, Depression, and the Role of Emotional Regulation. *Behavioral Sciences*, *11*(8), 110.

- Pond Jr, R. S., Kashdan, T. B., DeWall, C. N., Savostyanova, A., Lambert, N. M., & Fincham, F. D. (2012). Emotion differentiation moderates aggressive tendencies in angry people: A daily diary analysis. *Emotion*, 12(2), 326.
- Richardson, J. T. (1975). Concreteness and imageability. *The Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 27(2), 235-249.
- Richardson, J. T. (1976). Imageability and concreteness. *Bulletin of the Psychonomic Society*, 7(5), 429-431.
- Schmidtke, D. S., Schröder, T., Jacobs, A. M., & Conrad, M. (2014). ANGST: Affective norms for German sentiment terms, derived from the affective norms for English words. *Behavior research methods*, 46(4), 1108-1118.
- Selby, E. A., Wonderlich, S. A., Crosby, R. D., Engel, S. G., Panza, E., Mitchell, J. E., Scott J. C., Carol B. P., & Le Grange, D. (2014). Nothing tastes as good as thin feels: Low positive emotion differentiation and weight-loss activities in anorexia nervosa. *Clinical Psychological Science*, 2(4), 514-531.
- Soares, A. P., Comesaña, M., Pinheiro, A. P., Simões, A., & Frade, C. S. (2012). The adaptation of the Affective Norms for English words (ANEW) for European Portuguese. *Behavior research methods*, 44(1), 256-269.
- Stadthagen-Gonzalez, H., Imbault, C., Pérez Sánchez, M. A., & Brysbaert, M. (2017). Norms of valence and arousal for 14,031 Spanish words. *Behavior research methods*, 49(1), 111-123.
- Starr, L. R., Hershenberg, R., Li, Y. I., & Shaw, Z. A. (2017). When feelings lack precision: Low positive and negative emotion differentiation and depressive symptoms in daily life. *Clinical Psychological Science*, 5(4), 613-631.
- Tomkins, S. S., & McCarter, R. (1964). What and where are the primary affects? Some evidence for a theory. *Perceptual and motor skills*, 18(1), 119-158.
- Xia, Q., & Peng, G. (2022). The roles of object and action, and concreteness and imageability, in the distinction between nouns and verbs: An ERP study on monosyllabic words in Chinese. *Journal of Neurolinguistics*, 61, 101026.

Yao, Z., Wu, J., Zhang, Y., & Wang, Z. (2017). Norms of valence, arousal, concreteness, familiarity, imageability, and context availability for 1,100 Chinese words. *Behavior research methods*, 49(4), 1374-1385.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Перелік аналізованих слів:

Алярм	Гризота	Заласся
Боязкість	Депресія	Змужнілість
Боязнь	Досада	Журіння
Вдячність	Жалість	Замішання
Блаженство	Жах	Занепокоєння
Відвага	Жаління	Зануда
Відрада	Героїзм	Засоромлення
Гнів	Жовч	Збентеження
Відважність	Журба	Звага
Геройство	Завзяток	Злоба
Горе	Заздрощі	

Додаток 2.

Порівняння учасників за шкалами алекситимії. Група 1.

Mean 1 – середні значення тих, хто потрапив у нижні 75 % (менш схильних до алекситимії)

Mean 2 – верхні 25 % (потенційно більш схильних до алекситимії)

Valid N – кількість людей, що потрапили до відповідних груп.

T-tests; Grouping: A_35 (A_1)											
Group 1: 1											
Group 2: 2											
Variable	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variances	p Variances
1. Алярм	5,13043	4,57143	0,64089	28	0,526807	23	7	1,937767	2,299068	1,407669	0,512087
1. Боязкість	5,17391	5,42857	-0,30462	28	0,762909	23	7	2,059395	1,397276	2,172274	0,340178
1. Боязнь	5,26087	5,57143	-0,39658	28	0,694684	23	7	1,839402	1,718249	1,145990	0,938947
1. Вдячність	7,00000	7,00000		28		23	7	0,000000	0,000000		
1. Блаженство	6,30435	5,85714	0,86975	28	0,391830	23	7	1,184551	1,214986	1,052046	0,839802
1. Відвага	6,65217	6,71429	-0,23335	28	0,817185	23	7	0,647281	0,487950	1,759684	0,497892
1. Відрада	4,39130	4,71429	-0,37261	28	0,712248	23	7	1,947939	2,214670	1,292609	0,602761
1. Гнів	6,82609	7,00000	-1,17279	28	0,250761	23	7	0,387553	0,000000	0,000000	1,000000
2. Алярм	14,13043	17,42857	-0,92598	28	0,362369	23	7	8,148086	8,618916	1,118907	0,767111
2. Боязкість	10,17391	13,00000	-1,23465	28	0,227220	23	7	5,457707	4,690416	1,353935	0,751498
2. Боязнь	9,60870	11,00000	-0,52200	28	0,605773	23	7	6,541748	4,582576	2,037832	0,383525
2. Вдячність	5,95652	6,57143	-0,47609	28	0,637704	23	7	3,096600	2,572751	1,448688	0,680515
2. Блаженство	10,78261	12,85714	-1,07968	28	0,289497	23	7	4,358446	4,775932	1,200751	0,685360
2. Відвага	7,82609	8,85714	-0,59307	28	0,557892	23	7	4,344821	2,544836	2,914904	0,187289
2. Відрада	9,26087	12,14286	-1,10656	28	0,277902	23	7	5,978882	6,229729	1,085671	0,802574
2. Гнів	6,39130	6,14286	0,20244	28	0,841039	23	7	2,980835	2,267787	1,727712	0,513634
3. Алярм	4,21739	3,28571	1,03679	28	0,308704	23	7	2,021622	2,288689	1,281662	0,612114
3. Боязкість	4,30435	4,42857	-0,13984	28	0,889790	23	7	2,098371	1,902379	1,216663	0,869986
3. Боязнь	4,13043	4,00000	0,13991	28	0,889735	23	7	2,180583	2,081666	1,097294	0,989818
3. Вдячність	5,21739	5,85714	-0,77359	28	0,445658	23	7	2,066101	1,214986	2,891751	0,190516
3. Блаженство	5,21739	5,42857	-0,25936	28	0,797259	23	7	1,953005	1,618347	1,456342	0,675133
3. Відвага	4,95652	5,85714	-1,02587	28	0,313733	23	7	2,245769	0,899735	6,230179	0,030751
3. Відрада	3,21739	3,14286	0,09013	28	0,928828	23	7	1,976142	1,676163	1,389964	0,723531
3. Гнів	5,82609	6,57143	-1,16965	28	0,252003	23	7	1,613922	0,786796	4,207662	0,081425
4. Алярм	3,78261	3,14286	0,68060	28	0,501714	23	7	2,066101	2,544836	1,517108	0,437856
4. Боязкість	3,95652	2,57143	1,80310	28	0,082145	23	7	1,845837	1,511858	1,490613	0,651650
4. Боязнь	4,26087	2,71429	2,02256	28	0,052764	23	7	1,888178	1,253566	2,268775	0,312869
4. Вдячність	5,82609	2,42857	4,80848	28	0,000047	23	7	1,613922	1,718249	1,133463	0,751994
4. Блаженство	5,17391	2,57143	3,20598	28	0,003354	23	7	1,825381	2,070197	1,286223	0,608201
4. Відвага	5,34783	2,71429	3,35396	28	0,002299	23	7	1,773766	1,976047	1,241086	0,647927
4. Відрада	3,43478	1,57143	2,50168	28	0,018480	23	7	1,878735	0,975900	3,706126	0,109659
4. Гнів	6,21739	4,14286	2,69910	28	0,011653	23	7	1,565437	2,410295	2,370661	0,128510
5. Алярм	5,21739	3,71429	1,63281	28	0,113706	23	7	2,087986	2,288689	1,201485	0,684662
5. Боязкість	5,21739	4,28571	1,22204	28	0,231880	23	7	1,881888	1,253566	2,253683	0,316949
5. Боязнь	4,95652	4,28571	0,86493	28	0,394428	23	7	1,821045	1,704336	1,141645	0,943374
5. Вдячність	6,56522	6,42857	0,34652	28	0,731541	23	7	0,945135	0,786796	1,442992	0,684552
5. Блаженство	5,69565	4,28571	2,03267	28	0,051667	23	7	1,663370	1,380131	1,452569	0,677779
5. Відвага	6,60870	5,28571	2,47584	28	0,019607	23	7	0,940944	1,976047	4,410289	0,009006
5. Відрада	4,21739	4,00000	0,26142	28	0,795682	23	7	2,021622	1,527525	1,751553	0,501838
5. Гнів	6,82609	6,57143	1,17832	28	0,248587	23	7	0,491026	0,534522	1,185012	0,700473

6. Алярм	-0,91304	-0,85714	-0,10251	28	0,919081	23	7	1,345465	0,899735	2,236224	0,321755
6. Боязкість	-0,65217	-1,00000	0,88488	28	0,383755	23	7	0,831685	1,154701	1,927619	0,242159
6. Боязнь	-1,00000	-1,71429	1,73637	28	0,093491	23	7	0,953463	0,951190	1,004785	1,000000
6. Вдячність	2,69565	2,85714	-0,63474	28	0,530751	23	7	0,634950	0,377964	2,822134	0,200668
6. Блаженство	2,69565	3,00000	-1,03997	28	0,307253	23	7	0,764840	0,000000	0,000000	1,000000
6. Відвага	2,43478	2,71429	-1,02928	28	0,312158	23	7	0,589768	0,755929	1,642857	0,365338
6. Відрада	0,95652	1,42857	-0,66964	28	0,508570	23	7	1,637022	1,618347	1,023212	1,000000
6. Гнів	-1,43478	-2,00000	0,86844	28	0,392536	23	7	1,590486	1,154701	1,897233	0,436649
7. Алярм	5,39130	5,57143	-0,20225	28	0,841187	23	7	2,039143	2,149197	1,110855	0,775582
7. Боязкість	3,78261	3,71429	0,09649	28	0,923819	23	7	1,782657	0,951190	3,512378	0,124012
7. Боязнь	4,04348	3,00000	1,43953	28	0,161088	23	7	1,770420	1,290994	1,880632	0,443519
7. Вдячність	4,60870	4,42857	0,23380	28	0,816843	23	7	1,644250	2,225395	1,831802	0,278079
7. Блаженство	3,91304	3,85714	0,05861	28	0,953677	23	7	2,151385	2,410295	1,255175	0,635285
7. Відвага	5,78261	5,57143	0,38324	28	0,704436	23	7	1,241572	1,397276	1,266545	0,625244
7. Відрада	3,39130	3,14286	0,36314	28	0,719225	23	7	1,587998	1,573592	1,018395	1,000000
7. Гнів	6,13043	5,85714	0,40195	28	0,690772	23	7	1,486434	1,864454	1,573303	0,403865
8. Алярм	2,30435	3,00000	-0,64858	28	0,521893	23	7	2,401416	2,768875	1,329449	0,572235
8. Боязкість	3,82609	3,14286	0,73981	28	0,465574	23	7	2,208500	1,864454	1,403108	0,713632
8. Боязнь	3,43478	3,71429	-0,30157	28	0,765209	23	7	2,191431	1,976047	1,229876	0,857715
8. Вдячність	3,60870	3,57143	0,04372	28	0,965439	23	7	2,061313	1,618347	1,622350	0,570056
8. Блаженство	4,21739	5,00000	-0,93218	28	0,359211	23	7	2,021622	1,632993	1,532609	0,624191
8. Відвага	4,04348	3,85714	0,18788	28	0,852329	23	7	2,344786	2,115701	1,228282	0,859185
8. Відрада	3,17391	4,57143	-1,48536	28	0,148621	23	7	2,208500	2,070197	1,138076	0,947025
8. Гнів	2,56522	2,42857	0,12303	28	0,902962	23	7	2,659906	2,225395	1,428626	0,694863
9. Алярм	1,95652	2,00000	-0,06075	28	0,951986	23	7	1,744557	1,290994	1,826087	0,467070
9. Боязкість	4,26087	5,14286	-1,18466	28	0,246112	23	7	1,839402	1,214986	2,291980	0,306725
9. Боязнь	4,47826	4,00000	0,59301	28	0,557934	23	7	1,855448	1,914854	1,065059	0,825233
9. Вдячність	5,04348	5,28571	-0,34429	28	0,733199	23	7	1,580514	1,799471	1,296263	0,599669
9. Блаженство	3,65217	3,42857	0,24139	28	0,811008	23	7	2,288483	1,511858	2,291255	0,306915
9. Відвага	4,21739	4,14286	0,08314	28	0,934332	23	7	2,043983	2,193063	1,151192	0,733923
9. Відрада	2,86957	3,85714	-1,16780	28	0,252737	23	7	1,937767	2,035401	1,103308	0,783591
9. Гнів	3,43478	3,42857	0,00805	28	0,993631	23	7	1,753596	1,902379	1,176888	0,708386
10. Алярм	1,34783	1,42857	-0,10616	28	0,916213	23	7	1,921380	0,975900	3,876285	0,098807
10. Боязкість	1,34783	0,28571	1,59483	28	0,121977	23	7	1,525799	1,603567	1,104536	0,782284
10. Боязнь	1,52174	1,00000	1,01455	28	0,319005	23	7	1,162660	1,290994	1,232943	0,655335
10. Вдячність	2,60870	1,71429	1,71423	28	0,097537	23	7	0,782718	2,138090	7,461751	0,000378
10. Блаженство	1,82609	1,14286	1,07979	28	0,289450	23	7	1,302172	1,951800	2,246642	0,153242
10. Відвага	1,95652	0,85714	2,03598	28	0,051312	23	7	1,021508	1,864454	3,331349	0,034633
10. Відрада	0,65217	0,14286	0,80552	28	0,427310	23	7	1,401580	1,676163	1,430200	0,495890
10. Гнів	2,86957	2,57143	1,45340	28	0,157229	23	7	0,344350	0,786796	5,220635	0,003565

11. Алярм	3,30435	3,85714	-0,47949	28	0,635316	23	7	2,720875	2,478479	1,205166	0,880821
11. Боязкість	4,04348	2,28571	1,79321	28	0,083749	23	7	2,421087	1,603567	2,279534	0,310001
11. Боязнь	5,08696	4,00000	1,26000	28	0,218069	23	7	2,043016	1,825742	1,252174	0,837437
11. Вдячність	5,60870	5,85714	-0,32043	28	0,751020	23	7	1,947939	1,069045	3,320158	0,140798
11. Блаженство	1,91304	2,00000	-0,08951	28	0,929316	23	7	2,466375	1,154701	4,562253	0,067031
11. Відвага	3,65217	3,28571	0,33239	28	0,742068	23	7	2,586832	2,429972	1,133272	0,951965
11. Відрада	3,08696	4,14286	-0,92293	28	0,363927	23	7	2,695333	2,478479	1,182645	0,902472
11. Гнів	5,73913	3,00000	3,49242	28	0,001608	23	7	1,514097	2,645751	3,053448	0,050080
12. Алярм	1,13043	1,28571	-0,21276	28	0,833052	23	7	1,604096	1,976047	1,517519	0,437597
12. Боязкість	1,00000	0,00000	1,27802	28	0,211737	23	7	1,678744	2,236068	1,774194	0,302214
12. Боязнь	1,34783	0,85714	0,64833	28	0,522054	23	7	1,612697	2,193063	1,849255	0,271157
12. Вдячність	1,95652	2,42857	-0,95556	28	0,347472	23	7	1,223938	0,786796	2,419884	0,275511
12. Блаженство	1,52174	1,57143	-0,07107	28	0,943847	23	7	1,647852	1,511858	1,187994	0,897278
12. Відвага	1,47826	0,14286	2,30136	28	0,029025	23	7	1,343996	1,345185	1,001771	0,897992
12. Відрада	1,04348	1,00000	0,06240	28	0,950689	23	7	1,580514	1,732051	1,200949	0,685172
12. Гнів	1,47826	-0,14286	1,94307	28	0,062124	23	7	1,728624	2,544836	2,167297	0,171614
13. Алярм	-0,78261	-0,85714	0,10711	28	0,915469	23	7	1,475759	2,035401	1,902256	0,251184
13. Боязкість	-1,00000	-0,42857	-0,93845	28	0,356040	23	7	1,348400	1,618347	1,440476	0,488665
13. Боязнь	-1,00000	-0,57143	-0,59594	28	0,556001	23	7	1,566699	1,988060	1,610229	0,382941
13. Вдячність	2,34783	2,57143	-0,59911	28	0,553917	23	7	0,934622	0,534522	3,057312	0,168931
13. Блаженство	1,82609	2,57143	-1,69609	28	0,100962	23	7	1,114050	0,534522	4,343874	0,075453
13. Відвага	0,43478	-0,28571	0,88730	28	0,382478	23	7	1,878735	1,889822	1,011838	0,886098
13. Відрада	0,86957	0,14286	1,13625	28	0,265483	23	7	1,455533	1,573592	1,168799	0,716341
13. Гнів	-1,30435	-2,14286	1,16588	28	0,253498	23	7	1,769303	1,214986	2,120617	0,356055

Додаток 3.

Порівняння учасників за шкалами алекситимії. Група 2.

T-tests; Grouping: A (A_2_New)											
Group 1: 1											
Group 2: 2											
Variable	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variances	p Variances
1. Геройство	5,68421	6,27273	-1,18286	28	0,246810	19	11	1,416280	1,103713	1,646592	0,423616
1. Горе	6,10526	6,54545	-0,92145	28	0,364688	19	11	1,486784	0,687552	4,676113	0,016693
1. Гризота	2,57895	3,81818	-1,54028	28	0,134720	19	11	2,008753	2,315953	1,329249	0,575071
1. Депресія	5,89474	6,54545	-1,18808	28	0,244784	19	11	1,728671	0,687552	6,321413	0,005093
1. Досада	4,31579	4,72727	-0,52841	28	0,601375	19	11	2,135744	1,902152	1,260689	0,726904
1. Жалість	5,84211	5,90909	-0,10632	28	0,916089	19	11	1,572795	1,814086	1,330368	0,574040
1. Жах	6,42105	6,27273	0,34143	28	0,735328	19	11	0,901591	1,489356	2,728842	0,061431
2. Відважність	8,15789	8,09091	0,06834	28	0,946004	19	11	2,522414	2,700168	1,145906	0,768126
2. Геройство	7,52632	8,00000	-0,41451	28	0,681660	19	11	3,339468	2,323790	2,065194	0,242125
2. Горе	7,31579	5,54545	1,30892	28	0,201201	19	11	4,028408	2,544156	2,507146	0,139984
2. Гризота	8,05263	7,18182	0,27440	28	0,785793	19	11	8,891155	7,359595	1,459515	0,549530
2. Депресія	16,52632	14,72727	0,57449	28	0,570221	19	11	7,827079	9,001010	1,322462	0,581369
2. Досада	11,05263	10,90909	0,08158	28	0,935559	19	11	4,261894	5,262215	1,524516	0,418959
2. Жалість	6,89474	6,18182	0,50983	28	0,614165	19	11	4,094641	2,821992	2,105330	0,229942
2. Жах	7,00000	6,81818	0,15025	28	0,881642	19	11	3,282953	3,027150	1,176146	0,818423
3. Відважність	4,63158	5,18182	-0,73929	28	0,465883	19	11	2,060489	1,778661	1,342004	0,648266
3. Геройство	4,94737	5,90909	-1,22690	28	0,230076	19	11	2,146669	1,921174	1,248524	0,739446
3. Горе	5,57895	5,45455	0,19754	28	0,844829	19	11	1,502435	1,916436	1,627037	0,354242
3. Гризота	2,84211	3,09091	-0,36745	28	0,716049	19	11	2,007297	1,300350	2,382884	0,162555
3. Депресія	4,73684	4,27273	0,69953	28	0,489992	19	11	1,939132	1,348400	2,068129	0,241210
3. Досада	3,68421	3,54545	0,19494	28	0,846850	19	11	2,109572	1,368476	2,376370	0,163850
3. Жалість	4,63158	5,09091	-0,71136	28	0,482745	19	11	1,949659	1,136182	2,944568	0,085005
3. Жах	5,94737	5,63636	0,49343	28	0,625555	19	11	1,649029	1,689540	1,049736	0,889229
4. Відважність	2,94737	4,36364	-2,04573	28	0,050280	19	11	1,778691	1,911687	1,155134	0,757234
4. Геройство	3,26316	4,18182	-1,26227	28	0,217264	19	11	1,910268	1,940009	1,031381	0,913900
4. Горе	4,68421	5,45455	-1,10482	28	0,278640	19	11	1,973509	1,572491	1,575077	0,467661
4. Гризота	2,00000	2,72727	-1,64384	28	0,111392	19	11	1,154701	1,190874	1,063636	0,870874
4. Депресія	4,21053	3,90909	0,42513	28	0,673990	19	11	1,902599	1,814086	1,099964	0,909836
4. Досада	3,10526	2,72727	0,48605	28	0,630712	19	11	2,024701	2,101947	1,077759	0,852517
4. Жалість	3,89474	4,81818	-1,26820	28	0,215170	19	11	1,997074	1,778661	1,260671	0,726923
4. Жах	4,68421	4,81818	-0,20447	28	0,839464	19	11	1,857496	1,470930	1,594673	0,455120
5. Відважність	5,89474	6,00000	-0,21267	28	0,833127	19	11	1,370107	1,183216	1,340852	0,649319
5. Геройство	5,84211	5,90909	-0,13880	28	0,890605	19	11	1,384965	1,044466	1,758285	0,363609
5. Горе	6,57895	6,45455	0,41702	28	0,679843	19	11	0,768533	0,820200	1,138974	0,776393
5. Гризота	2,21053	3,27273	-1,73232	28	0,094220	19	11	1,685854	1,489356	1,281277	0,706148
5. Депресія	5,94737	5,72727	0,42990	28	0,670558	19	11	1,470967	1,103713	1,776207	0,354883
5. Досада	4,10526	4,00000	0,14161	28	0,888406	19	11	1,940640	2,000000	1,062112	0,872873
5. Жалість	5,52632	5,81818	-0,46645	28	0,644503	19	11	1,678902	1,601136	1,099498	0,910422
5. Жах	6,57895	6,36364	0,82842	28	0,414440	19	11	0,606977	0,809040	1,776623	0,277248

6. Відважність	2,31579	2,27273	0,14903	28	0,882600	19	11	0,749269	0,786245	1,101136	0,822784
6. Геройство	1,52632	2,18182	-1,28993	28	0,207628	19	11	1,466986	1,078720	1,849415	0,321576
6. Горе	-2,36842	-2,72727	0,97172	28	0,339509	19	11	1,164785	0,467099	6,218324	0,005445
6. Гризота	-1,00000	-1,54545	1,37432	28	0,180243	19	11	1,154701	0,820200	1,981982	0,269796
6. Депресія	-1,84211	-1,81818	-0,04626	28	0,963429	19	11	1,572795	0,873863	3,239348	0,062127
6. Досада	-1,21053	-1,09091	-0,35564	28	0,724774	19	11	0,917663	0,831209	1,218837	0,770929
6. Жалість	-1,00000	-0,27273	-2,15670	28	0,039764	19	11	0,881917	0,904534	1,051948	0,886289
6. Жах	-2,63158	-2,54545	-0,30905	28	0,759568	19	11	0,760886	0,687552	1,224696	0,764616
7. Відважність	5,42105	4,90909	0,91148	28	0,369823	19	11	1,169795	1,921174	2,697203	0,064441
7. Геройство	5,63158	5,09091	0,90691	28	0,372195	19	11	1,164785	2,119177	3,310110	0,026330
7. Горе	5,26316	5,36364	-0,14306	28	0,887269	19	11	1,880960	1,804036	1,087099	0,926125
7. Гризота	2,68421	2,81818	-0,22406	28	0,824340	19	11	1,668420	1,401298	1,417587	0,582849
7. Депресія	4,15789	3,09091	1,19530	28	0,241998	19	11	2,363217	2,343269	1,017098	1,000000
7. Досада	3,00000	3,54545	-0,85859	28	0,397856	19	11	1,563472	1,863525	1,420661	0,496168
7. Жалість	3,47368	4,00000	-0,73977	28	0,465596	19	11	1,645479	2,236068	1,846652	0,247259
7. Жах	6,05263	5,54545	0,88770	28	0,382263	19	11	1,078769	2,067058	3,671540	0,016023
8. Відважність	3,21053	2,63636	0,64265	28	0,525676	19	11	2,393949	2,292280	1,090674	0,921574
8. Геройство	3,26316	3,00000	0,29269	28	0,771914	19	11	2,468515	2,190890	1,269493	0,717957
8. Горе	2,78947	2,00000	0,92806	28	0,361308	19	11	2,200478	2,323790	1,115217	0,805269
8. Гризота	3,21053	4,63636	-1,36867	28	0,181985	19	11	2,897872	2,460599	1,387001	0,608469
8. Депресія	5,31579	5,63636	-0,45079	28	0,655616	19	11	2,029029	1,566699	1,677280	0,406115
8. Досада	3,26316	3,09091	0,21215	28	0,833529	19	11	2,156182	2,119177	1,035230	0,994276
8. Жалість	2,63158	1,63636	1,60537	28	0,119634	19	11	1,770453	1,361817	1,690173	0,398998
8. Жах	1,68421	1,45455	0,32597	28	0,746872	19	11	1,765491	2,018100	1,306635	0,596297
9. Відважність	3,73684	3,63636	0,11851	28	0,906512	19	11	2,232142	2,248232	1,014469	0,937064
9. Геройство	2,84211	2,45455	0,57948	28	0,566899	19	11	1,641922	1,967925	1,436521	0,483556
9. Горе	5,73684	6,00000	-0,56928	28	0,573708	19	11	1,097578	1,414214	1,660194	0,335508
9. Гризота	2,78947	3,36364	-0,61924	28	0,540768	19	11	2,615742	2,110579	1,535983	0,493803
9. Депресія	6,26316	5,63636	1,26055	28	0,217875	19	11	1,097578	1,629278	2,203530	0,138914
9. Досада	3,21053	3,45455	-0,31127	28	0,757904	19	11	2,016018	2,161649	1,149693	0,763641
9. Жалість	4,00000	4,27273	-0,44225	28	0,661703	19	11	1,763834	1,348400	1,711111	0,387732
9. Жах	2,47368	2,18182	0,44379	28	0,660609	19	11	1,611363	1,940009	1,449509	0,473455
10. Відважність	1,31579	0,27273	1,56830	28	0,128045	19	11	1,454977	2,195036	2,275992	0,123805
10. Геройство	0,78947	0,18182	0,80629	28	0,426872	19	11	1,931578	2,088932	1,169564	0,740456
10. Горе	2,15789	2,18182	-0,04718	28	0,962708	19	11	1,258887	1,470930	1,365247	0,542705
10. Гризота	-0,26316	0,54545	-1,24405	28	0,223795	19	11	1,726979	1,694912	1,038197	0,990271
10. Депресія	0,21053	0,27273	-0,08464	28	0,933147	19	11	1,843274	2,101947	1,300360	0,602311
10. Досада	1,00000	0,90909	0,17135	28	0,865183	19	11	1,201850	1,700267	2,001399	0,192240
10. Жалість	1,52632	2,00000	-1,03654	28	0,308819	19	11	1,348597	0,894427	2,273392	0,185990
10. Жах	2,73684	2,18182	2,30393	28	0,028860	19	11	0,452414	0,873863	3,730909	0,014799

11. Відважність	4,15789	3,00000	1,32696	28	0,195241	19	11	2,432720	2,049390	1,409078	0,589863
11. Геройство	5,10526	4,45455	0,84196	28	0,406946	19	11	1,728671	2,504541	2,099093	0,164201
11. Горе	5,47368	3,27273	2,35130	28	0,025977	19	11	2,269812	2,796101	1,517490	0,423794
11. Гризота	2,47368	3,27273	-0,79528	28	0,433143	19	11	2,715561	2,533413	1,148965	0,850051
11. Депресія	2,42105	1,90909	0,60102	28	0,552662	19	11	2,316985	2,119177	1,195397	0,796678
11. Досада	3,47368	3,45455	0,02066	28	0,983667	19	11	2,412201	2,504541	1,078026	0,852172
11. Жалість	6,15789	5,81818	0,52344	28	0,604787	19	11	1,462994	2,088932	2,038748	0,180972
11. Жах	4,31579	2,18182	2,30123	28	0,029033	19	11	2,583121	2,182576	1,400719	0,596839
12. Відважність	1,63158	1,54545	0,13521	28	0,893416	19	11	1,382852	2,114882	2,338949	0,112089
12. Геройство	1,63158	2,27273	-1,40531	28	0,170928	19	11	1,300022	1,009050	1,659879	0,415939
12. Горе	-1,05263	-1,09091	0,04310	28	0,965928	19	11	2,222953	2,547726	1,313545	0,589737
12. Гризота	-0,26316	-0,27273	0,01672	28	0,986775	19	11	1,147079	2,004540	3,053818	0,037972
12. Депресія	-0,73684	-1,09091	0,51391	28	0,611347	19	11	1,726979	1,972539	1,304599	0,598242
12. Досада	-0,68421	-1,00000	0,52676	28	0,602508	19	11	1,416280	1,843909	1,695044	0,316882
12. Жалість	0,21053	0,27273	-0,07887	28	0,937701	19	11	1,902599	2,370270	1,552034	0,400529
12. Жах	1,52632	1,54545	-0,02603	28	0,979419	19	11	1,866917	2,067058	1,225900	0,677911
13. Відважність	0,63158	0,81818	-0,27463	28	0,785616	19	11	1,832137	1,721522	1,132637	0,869576
13. Геройство	0,47368	0,90909	-0,62841	28	0,534829	19	11	1,743828	1,972539	1,279510	0,622686
13. Горе	-2,84211	-2,36364	-1,72133	28	0,096225	19	11	0,501460	1,026911	4,193658	0,008127
13. Гризота	-0,42105	-2,00000	3,86047	28	0,000610	19	11	1,169795	0,894427	1,710526	0,388042
13. Депресія	-1,84211	-1,90909	0,17244	28	0,864332	19	11	1,014515	1,044466	1,059917	0,875756
13. Досада	-1,47368	-1,45455	-0,05518	28	0,956385	19	11	0,772328	1,128152	2,133690	0,155327
13. Жалість	-1,47368	-1,09091	-0,80921	28	0,425215	19	11	0,904828	1,700267	3,531039	0,019383
13. Жах	-0,52632	-1,18182	0,93258	28	0,359008	19	11	1,925514	1,721522	1,251031	0,736844

Додаток 4.

Порівняння учасників за шкалами алекситимії. Група 3.

Variable	T-tests; Grouping: A_35 (A_3)										
	Group 1: 1					Group 2: 2					
	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variances	p Variances
1. Жаління	5,07407	4,00000	1,20923	30	0,236019	27	5	1,858989	1,581139	1,38234	0,832267
1. Героїзм	6,70370	6,60000	0,25563	30	0,799984	27	5	0,868899	0,547723	2,51662	0,382663
1. Жовч	6,00000	6,00000	-0,00000	30	1,000000	27	5	1,860521	1,414214	1,73077	0,637398
1. Журба	6,14815	6,40000	-0,32802	30	0,745171	27	5	1,610153	1,341641	1,44033	0,794612
1. Завзяток	4,51852	3,20000	1,23809	30	0,225286	27	5	2,276475	1,483240	2,35561	0,420995
1. Заздрощі	6,33333	6,80000	-0,73659	30	0,467092	27	5	1,386750	0,447214	9,61538	0,039804
1. Заласся	1,25926	1,40000	-0,41746	30	0,679315	27	5	0,655896	0,894427	1,85960	0,295562
1. Змужнілість	5,92593	6,00000	-0,09326	30	0,926320	27	5	1,662388	1,414214	1,38177	0,832648
2. Жаління	7,33333	9,00000	-0,71277	30	0,481497	27	5	4,673987	5,567764	1,41901	0,511158
2. Героїзм	7,48148	6,20000	1,21178	30	0,235055	27	5	2,276475	1,303840	3,04843	0,286865
2. Жовч	11,74074	12,20000	-0,25033	30	0,804038	27	5	3,908498	2,683282	2,12172	0,487429
2. Журба	8,40741	8,40000	0,00481	30	0,996191	27	5	3,028826	3,911521	1,66780	0,375291
2. Завзяток	6,29630	3,00000	1,07156	30	0,292462	27	5	6,256165	6,708204	1,14973	0,711039
2. Заздрощі	6,81481	6,60000	0,13120	30	0,896491	27	5	3,293782	3,781534	1,31809	0,578922
2. Заласся	0,74074	0,00000	0,42460	30	0,674155	27	5	3,849002	0,000000	0,00000	1,000000
2. Змужнілість	10,11111	7,40000	1,15621	30	0,256720	27	5	5,093988	2,302173	4,89598	0,132530
3. Жаління	4,14815	4,40000	-0,25181	30	0,802907	27	5	2,160906	1,140175	3,59194	0,221493
3. Героїзм	6,37037	5,60000	1,20771	30	0,236593	27	5	1,275453	1,516575	1,41384	0,514443
3. Жовч	6,03704	4,20000	2,15743	30	0,039106	27	5	1,697996	2,049390	1,45672	0,487847
3. Журба	5,70370	5,20000	0,57706	30	0,568203	27	5	1,771892	1,923538	1,17849	0,686668
3. Завзяток	2,96296	2,60000	0,33775	30	0,737903	27	5	2,156947	2,509980	1,35413	0,553796
3. Заздрощі	5,40741	4,80000	0,69268	30	0,493836	27	5	1,737798	2,167948	1,55632	0,431121
3. Заласся	1,25926	2,20000	-1,41444	30	0,167527	27	5	1,022538	2,683282	6,88610	0,001283
3. Змужнілість	5,14815	5,20000	-0,06434	30	0,949129	27	5	1,703022	1,303840	1,70605	0,648996
4. Жаління	3,66667	2,40000	1,43073	30	0,162841	27	5	1,921538	0,894427	4,61538	0,146489
4. Героїзм	4,51852	4,20000	0,32239	30	0,749393	27	5	2,118969	1,303840	2,64119	0,356410
4. Жовч	6,18519	6,00000	0,26879	30	0,789930	27	5	1,442141	1,224745	1,38651	0,829474
4. Журба	4,18519	4,00000	0,17478	30	0,862424	27	5	2,184509	2,121320	1,06046	1,000000
4. Завзяток	2,62963	1,20000	1,49915	30	0,144285	27	5	2,096667	0,447214	21,98006	0,008318
4. Заздрощі	4,51852	3,60000	0,83284	30	0,411514	27	5	2,359439	1,516575	2,42041	0,404921
4. Заласся	1,62963	1,00000	0,89744	30	0,376629	27	5	1,547905	0,000000	0,00000	1,000000
4. Змужнілість	3,81481	4,20000	-0,35756	30	0,723176	27	5	2,270836	1,788854	1,61147	0,696218
5. Жаління	4,88889	3,60000	1,38336	30	0,176764	27	5	1,867399	2,190890	1,37647	0,538747
5. Героїзм	6,66667	6,20000	1,36467	30	0,182505	27	5	0,679366	0,836660	1,51667	0,452889
5. Жовч	6,37037	5,20000	1,91859	30	0,064596	27	5	1,114525	1,923538	2,97867	0,075422
5. Журба	6,59259	5,40000	2,75487	30	0,009882	27	5	0,747265	1,516575	4,11888	0,020469
5. Завзяток	4,11111	1,40000	2,67640	30	0,011943	27	5	2,224571	0,547723	16,49573	0,014434
5. Заздрощі	6,51852	5,60000	1,72364	30	0,095066	27	5	0,975483	1,673320	2,94251	0,078732
5. Заласся	1,77778	1,00000	1,16237	30	0,254249	27	5	1,476309	0,000000	0,00000	1,000000
5. Змужнілість	5,70370	5,20000	0,63186	30	0,532265	27	5	1,682828	1,303840	1,66583	0,668511

6. Жаління	-0,37037	-1,60000	2,09749	30	0,044480	27	5	1,275453	0,547723	5,42260	0,111188
6. Героїзм	2,25926	1,80000	0,94353	30	0,352946	27	5	1,059484	0,447214	5,61254	0,104736
6. Жовч	-1,03704	-1,60000	0,95302	30	0,348195	27	5	1,224163	1,140175	1,15275	1,000000
6. Журба	-1,29630	-2,00000	1,40765	30	0,169512	27	5	1,030863	1,000000	1,06268	1,000000
6. Завзяток	1,40741	0,40000	1,95175	30	0,060359	27	5	1,118352	0,547723	4,16904	0,173663
6. Заздрощі	-1,81481	-2,60000	1,40952	30	0,168964	27	5	1,177907	0,894427	1,73433	0,635752
6. Заласся	0,33333	0,00000	0,76547	30	0,449975	27	5	0,960769	0,000000	0,00000	1,000000
6. Змужнілість	1,70370	2,20000	-1,12963	30	0,267585	27	5	0,912090	0,836660	1,18844	0,976832
7. Жаління	3,29630	2,80000	0,58714	30	0,561506	27	5	1,771892	1,483240	1,42709	0,803000
7. Героїзм	6,11111	6,00000	0,20643	30	0,837849	27	5	1,154701	0,707107	2,66667	0,351368
7. Жовч	3,55556	3,40000	0,16400	30	0,870832	27	5	1,987138	1,673320	1,41026	0,813843
7. Журба	3,66667	3,80000	-0,14515	30	0,885566	27	5	1,881080	1,923538	1,04565	0,805816
7. Завзяток	3,77778	2,40000	1,29227	30	0,206131	27	5	2,224571	1,949359	1,30229	0,888283
7. Заздрощі	4,59259	4,60000	-0,00749	30	0,994072	27	5	1,985704	2,302173	1,34415	0,560652
7. Заласся	2,25926	1,40000	1,04006	30	0,306623	27	5	1,788695	0,894427	3,99929	0,185998
7. Змужнілість	4,03704	4,20000	-0,19138	30	0,849513	27	5	1,720498	1,923538	1,24995	0,629385
8. Жаління	2,96296	2,60000	0,34247	30	0,734386	27	5	2,065867	2,792848	1,82764	0,307558
8. Героїзм	3,25926	2,00000	1,14461	30	0,261419	27	5	2,313715	1,870829	1,52951	0,741106
8. Жовч	4,00000	3,00000	0,96468	30	0,342418	27	5	2,093947	2,345208	1,25439	0,625980
8. Журба	3,66667	2,60000	1,12787	30	0,268316	27	5	1,961161	1,816590	1,16550	0,996032
8. Завзяток	2,85185	1,80000	0,85354	30	0,400126	27	5	2,537469	2,489980	1,03851	1,000000
8. Заздрощі	3,37037	2,40000	0,94483	30	0,352292	27	5	2,186464	1,516575	2,07853	0,501340
8. Заласся	2,18519	1,00000	0,89878	30	0,375926	27	5	2,774015	2,236068	1,53903	0,735687
8. Змужнілість	5,37037	4,40000	1,10559	30	0,277690	27	5	1,800601	1,816590	1,01784	0,832941
9. Жаління	3,92593	3,60000	0,32530	30	0,747214	27	5	1,939983	2,701851	1,93967	0,267549
9. Героїзм	3,96296	3,40000	0,54678	30	0,588571	27	5	2,174706	1,673320	1,68905	0,657144
9. Жовч	3,33333	4,20000	-0,87277	30	0,389723	27	5	2,166174	0,836660	6,70330	0,076604
9. Журба	5,03704	6,20000	-1,38092	30	0,177504	27	5	1,828860	0,836660	4,77818	0,138137
9. Завзяток	2,55556	1,60000	0,96590	30	0,341818	27	5	1,987138	2,302173	1,34221	0,561993
9. Заздрощі	4,03704	3,60000	0,47275	30	0,639813	27	5	1,950966	1,516575	1,65490	0,673956
9. Заласся	1,14815	0,00000	1,38158	30	0,177304	27	5	1,833528	0,000000	0,00000	1,000000
9. Змужнілість	4,40741	4,80000	-0,43037	30	0,670002	27	5	1,886373	1,788854	1,11200	1,000000
10. Жаління	1,77778	-0,20000	2,25373	30	0,031677	27	5	1,739437	2,167948	1,55339	0,432694
10. Героїзм	2,07407	2,20000	-0,23400	30	0,816573	27	5	1,141050	0,836660	1,85999	0,581302
10. Жовч	0,29630	-0,20000	0,54636	30	0,588857	27	5	1,727934	2,588436	2,24399	0,183565
10. Журба	2,22222	2,60000	-0,80509	30	0,427101	27	5	1,012739	0,547723	3,41880	0,239688
10. Завзяток	0,92593	-0,20000	1,33037	30	0,193420	27	5	1,730405	1,788854	1,06870	0,783923
10. Заздрощі	1,88889	2,20000	-0,40834	30	0,685923	27	5	1,648620	0,836660	3,88278	0,195233
10. Заласся	-0,59259	-0,60000	0,00958	30	0,992422	27	5	1,623369	1,341641	1,46407	0,779863
10. Змужнілість	0,92593	1,80000	-1,10878	30	0,276334	27	5	1,730405	0,447214	14,97151	0,017360

11. Жаління	5,25926	4,00000	1,10226	30	0,279115	27	5	2,246238	2,915476	1,68464	0,367501
11. Героїзм	4,96296	5,20000	-0,23231	30	0,817873	27	5	2,047165	2,387467	1,36010	0,549741
11. Жовч	4,00000	1,20000	2,43900	30	0,020858	27	5	2,480695	1,303840	3,61991	0,218746
11. Журба	2,59259	3,40000	-0,69724	30	0,491023	27	5	2,453557	1,816590	1,82423	0,596104
11. Завзяток	1,51852	1,20000	0,31981	30	0,751327	27	5	1,928937	2,683282	1,93507	0,269082
11. Заздрощі	6,07407	5,40000	0,77782	30	0,442766	27	5	1,491667	3,049590	4,17964	0,019148
11. Заласся	0,62963	0,80000	-0,24933	30	0,804808	27	5	1,334401	1,788854	1,79712	0,319468
11. Змужнілість	2,25926	3,60000	-1,24666	30	0,222168	27	5	2,158928	2,509980	1,35165	0,555493
12. Жаління	0,07407	0,20000	-0,11861	30	0,906373	27	5	2,234794	1,788854	1,56072	0,723551
12. Героїзм	2,07407	2,20000	-0,21692	30	0,829739	27	5	1,206582	1,095445	1,21320	0,956636
12. Жовч	0,25926	1,40000	-1,21056	30	0,235517	27	5	1,872731	2,302173	1,51121	0,455968
12. Журба	-1,40741	-0,60000	-0,86717	30	0,392731	27	5	1,886373	2,073644	1,20841	0,662130
12. Завзяток	1,11111	-0,20000	1,69791	30	0,099876	27	5	1,694637	0,447214	14,35897	0,018792
12. Заздрощі	-0,81481	0,40000	-0,96814	30	0,340716	27	5	2,481269	3,130495	1,59176	0,412535
12. Заласся	0,25926	0,00000	0,70357	30	0,487123	27	5	0,813000	0,000000	0,00000	1,000000
12. Змужнілість	1,70370	1,00000	1,10177	30	0,279321	27	5	1,234592	1,732051	1,96822	0,258222
13. Жаління	-2,11111	-1,40000	-1,07032	30	0,293011	27	5	1,395965	1,140175	1,49901	0,758830
13. Героїзм	1,22222	1,80000	-0,76889	30	0,447973	27	5	1,625123	0,836660	3,77289	0,204583
13. Жовч	-0,37037	0,60000	-1,49255	30	0,145998	27	5	1,148516	2,190890	3,63888	0,035018
13. Журба	-1,85185	-2,60000	1,20723	30	0,236777	27	5	1,350319	0,547723	6,07787	0,091108
13. Завзяток	0,96296	0,80000	0,27101	30	0,788240	27	5	1,255189	1,095445	1,31292	0,880566
13. Заздрощі	-0,81481	-1,00000	0,23282	30	0,817485	27	5	1,618096	1,732051	1,14581	0,714421
13. Заласся	0,22222	0,00000	0,57864	30	0,567153	27	5	0,847319	0,000000	0,00000	1,000000
13. Змужнілість	1,48148	2,20000	-0,90635	30	0,371973	27	5	1,695477	1,095445	2,39554	0,410984

Додаток 5.

Порівняння учасників за шкалами алекситимії. Група 4.

Variable	T-tests; Grouping: A (A_4)										
	Group 1: 1						Group 2: 2				
	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variances	p Variances
1. Журіння	4,00000	5,33333	-1,54461	26	0,134527	22	6	2,000000	1,211060	2,72727	0,268782
1. Замішання	4,36364	4,33333	0,03453	26	0,972722	22	6	1,890967	1,966384	1,08136	0,798249
1. Занепокоєння	6,59091	6,66667	-0,19421	26	0,847524	22	6	0,908116	0,516398	3,09253	0,213506
1. Зануда	6,18182	6,66667	-0,97028	26	0,340847	22	6	1,139606	0,816497	1,94805	0,473729
1. Засоромлення	6,04545	6,33333	-0,49011	26	0,628164	22	6	1,361976	0,816497	2,78247	0,259257
1. Збентеження	6,59091	6,50000	0,23201	26	0,818344	22	6	0,854071	0,836660	1,04205	1,000000
1. Звага	2,50000	3,33333	-0,95755	26	0,347110	22	6	1,994039	1,366260	2,13010	0,410672
1. Злоба	6,27273	5,83333	0,84431	26	0,406201	22	6	1,162174	0,983192	1,39722	0,762647
2. Журіння	7,77273	12,16667	-2,06177	26	0,049358	22	6	4,679559	4,400758	1,13072	0,982397
2. Замішання	10,18182	11,16667	-0,45270	26	0,654520	22	6	4,403855	5,879342	1,78234	0,320328
2. Занепокоєння	8,18182	10,66667	-2,08192	26	0,047334	22	6	2,822298	1,211060	5,43093	0,069089
2. Зануда	5,36364	6,00000	-0,87325	26	0,390520	22	6	1,705606	0,894427	3,63636	0,156664
2. Засоромлення	5,54545	7,33333	-1,41102	26	0,170093	22	6	2,873976	2,160247	1,76994	0,548523
2. Збентеження	8,22727	9,00000	-0,64147	26	0,526832	22	6	2,635505	2,529822	1,08529	1,000000
2. Звага	3,90909	5,83333	-0,72282	26	0,476241	22	6	5,554141	6,645801	1,43173	0,507958
2. Злоба	6,81818	9,16667	-1,73682	26	0,094254	22	6	2,736636	3,656045	1,78480	0,319295
3. Журіння	4,09091	5,66667	-1,57204	26	0,128032	22	6	2,136064	2,338090	1,19810	0,688008
3. Замішання	3,36364	3,00000	0,41285	26	0,683101	22	6	1,760559	2,449490	1,93575	0,261879
3. Занепокоєння	5,36364	5,66667	-0,32521	26	0,747627	22	6	2,172237	1,211060	3,21724	0,198224
3. Зануда	5,09091	6,00000	-0,98779	26	0,332359	22	6	1,997834	2,000000	1,00217	0,881355
3. Засоромлення	5,50000	6,50000	-1,16058	26	0,256360	22	6	1,994039	1,224745	2,65079	0,282789
3. Збентеження	4,81818	6,00000	-1,41690	26	0,168383	22	6	1,967265	0,894427	4,83766	0,088080
3. Звага	2,31818	3,50000	-1,39262	26	0,175531	22	6	1,756250	2,167948	1,52379	0,450162
3. Злоба	5,59091	6,00000	-0,50225	26	0,619718	22	6	1,790427	1,673320	1,14487	0,969001
4. Журіння	3,40909	4,83333	-1,66070	26	0,108787	22	6	1,790427	2,136976	1,42458	0,512736
4. Замішання	3,13636	3,00000	0,16612	26	0,869346	22	6	1,698612	2,097618	1,52498	0,449458
4. Занепокоєння	4,36364	4,16667	0,21815	26	0,829014	22	6	1,890967	2,228602	1,38898	0,537170
4. Зануда	4,50000	4,50000	0,00000	26	1,000000	22	6	2,220039	2,073644	1,14618	0,967769
4. Засоромлення	4,54545	5,33333	-0,93632	26	0,357724	22	6	1,920498	1,366260	1,97588	0,463288
4. Збентеження	4,22727	4,66667	-0,46132	26	0,648405	22	6	2,114166	1,861899	1,28934	0,843675
4. Звага	2,09091	2,50000	-0,58806	26	0,561567	22	6	1,341963	2,073644	2,38774	0,145721
4. Злоба	4,95455	5,83333	-1,06289	26	0,297605	22	6	1,838148	1,602082	1,31641	0,822388
5. Журіння	4,95455	5,83333	-0,95500	26	0,348371	22	6	2,148693	1,169045	3,37821	0,180642
5. Замішання	4,45455	3,66667	0,81415	26	0,422952	22	6	1,895540	2,804758	2,18940	0,188148
5. Занепокоєння	6,54545	6,00000	1,36912	26	0,182673	22	6	0,738549	1,264911	2,93333	0,073440
5. Зануда	6,40909	6,16667	0,47334	26	0,639923	22	6	0,959121	1,602082	2,79012	0,087672
5. Засоромлення	6,13636	6,16667	-0,05343	26	0,957796	22	6	1,206942	1,329160	1,21278	0,675154
5. Збентеження	6,27273	5,66667	1,23127	26	0,229242	22	6	0,984732	1,366260	1,92500	0,265596
5. Звага	2,31818	2,66667	-0,42069	26	0,677437	22	6	1,615000	2,422120	2,24929	0,174120
5. Злоба	6,36364	6,00000	0,69985	26	0,490233	22	6	0,953463	1,673320	3,08000	0,061386

6. Журіння	-1,45455	-2,00000	1,53612	26	0,136590	22	6	0,738549	0,894427	1,46667	0,485223
6. Замішання	-0,54545	-1,00000	1,20453	26	0,239235	22	6	0,800433	0,894427	1,24865	0,644650
6. Занепокоєння	-1,31818	-1,16667	-0,33150	26	0,742927	22	6	0,945484	1,169045	1,52881	0,447199
6. Зануда	-1,31818	-2,00000	1,45887	26	0,156577	22	6	0,994574	1,095445	1,21313	0,674850
6. Засоромлення	-1,09091	-1,66667	0,97037	26	0,340805	22	6	1,341963	1,032796	1,68831	0,588021
6. Збентеження	-0,77273	-1,00000	0,43239	26	0,669024	22	6	1,151885	1,095445	1,10570	1,000000
6. Звага	0,40909	1,16667	-1,39495	26	0,174836	22	6	1,140555	1,329160	1,35807	0,559288
6. Злоба	-1,81818	-2,33333	0,81806	26	0,420758	22	6	1,401916	1,211060	1,34002	0,804355
7. Журіння	2,72727	4,00000	-1,94722	26	0,062385	22	6	1,386390	1,549193	1,24865	0,644650
7. Замішання	3,63636	2,66667	1,38110	26	0,179004	22	6	1,497473	1,632993	1,18919	0,695922
7. Занепокоєння	4,95455	5,00000	-0,06244	26	0,950690	22	6	1,557693	1,673320	1,15397	0,727995
7. Зануда	2,95455	3,00000	-0,05460	26	0,956876	22	6	1,731426	2,097618	1,46773	0,484549
7. Засоромлення	3,77273	4,16667	-0,60080	26	0,553174	22	6	1,411916	1,471960	1,08686	0,792724
7. Збентеження	4,86364	4,66667	0,26858	26	0,790374	22	6	1,552125	1,751190	1,27296	0,624702
7. Звага	2,59091	3,66667	-1,19910	26	0,241302	22	6	1,736419	2,658320	2,34372	0,154184
7. Злоба	5,36364	6,16667	-1,44367	26	0,160774	22	6	1,255292	0,983192	1,63009	0,618478
8. Журіння	3,18182	3,16667	0,01677	26	0,986752	22	6	1,967265	1,940790	1,02747	1,000000
8. Замішання	2,63636	2,66667	-0,02852	26	0,977469	22	6	2,172237	2,804758	1,66716	0,372770
8. Занепокоєння	2,86364	2,33333	0,65672	26	0,517133	22	6	1,552125	2,422120	2,43522	0,137138
8. Зануда	4,59091	2,16667	2,96117	26	0,006466	22	6	1,918806	0,983192	3,80878	0,143042
8. Засоромлення	1,54545	2,66667	-1,49667	26	0,146521	22	6	1,438494	2,250926	2,44854	0,134827
8. Збентеження	1,95455	2,16667	-0,26976	26	0,789474	22	6	1,675518	1,834848	1,19923	0,687014
8. Звага	2,63636	2,83333	-0,16929	26	0,866876	22	6	2,573592	2,316607	1,23417	0,889137
8. Злоба	2,81818	3,16667	-0,33567	26	0,739811	22	6	2,107501	2,786874	1,74864	0,334855
9. Журіння	5,00000	5,50000	-0,67377	26	0,506403	22	6	1,718249	1,048809	2,68398	0,276591
9. Замішання	3,00000	3,33333	-0,41965	26	0,678187	22	6	1,603567	2,160247	1,81481	0,306937
9. Занепокоєння	4,40909	4,33333	0,09840	26	0,922369	22	6	1,652101	1,751190	1,12355	0,756740
9. Зануда	3,81818	4,83333	-1,10151	26	0,280769	22	6	2,015095	1,940790	1,07804	1,000000
9. Засоромлення	3,77273	4,00000	-0,26252	26	0,794986	22	6	1,925563	1,673320	1,32421	0,816377
9. Збентеження	3,36364	4,00000	-0,82408	26	0,417391	22	6	1,677454	1,673320	1,00495	1,000000
9. Звага	2,18182	2,83333	-0,62287	26	0,538798	22	6	2,152216	2,714160	1,59037	0,412419
9. Злоба	3,72727	4,00000	-0,31763	26	0,753300	22	6	1,777688	2,190890	1,51890	0,453061
10. Журіння	1,45455	2,00000	-0,85872	26	0,398344	22	6	1,503243	0,632456	5,64935	0,063530
10. Замішання	0,81818	0,00000	1,10440	26	0,279538	22	6	1,562549	1,788854	1,31064	0,594905
10. Занепокоєння	2,27273	1,33333	1,90847	26	0,067429	22	6	0,827032	1,751190	4,48354	0,012336
10. Зануда	1,68182	1,16667	0,73873	26	0,466689	22	6	1,523979	1,471960	1,07193	1,000000
10. Засоромлення	2,22727	2,33333	-0,24380	26	0,809299	22	6	1,020356	0,516398	3,90422	0,136200
10. Збентеження	1,54545	1,00000	0,74642	26	0,462110	22	6	1,438494	2,097618	2,12636	0,204189
10. Звага	0,04545	-0,16667	0,44550	26	0,659643	22	6	1,132939	0,408248	7,70130	0,032306
10. Злоба	2,40909	2,50000	-0,18130	26	0,857538	22	6	1,140555	0,836660	1,85838	0,509574

11. Журіння	2,95455	4,33333	-1,21330	26	0,235923	22	6	2,380021	2,804758	1,38877	0,537322
11. Замішання	3,54545	4,00000	-0,41726	26	0,679913	22	6	2,324349	2,529822	1,18462	0,700015
11. Занепокоєння	4,31818	5,50000	-1,25744	26	0,219774	22	6	1,985336	2,258318	1,29390	0,607970
11. Зануда	2,45455	2,66667	-0,18184	26	0,857116	22	6	2,501947	2,658320	1,12891	0,751609
11. Засоромлення	6,09091	5,83333	0,59917	26	0,554244	22	6	0,921132	0,983192	1,13929	0,741750
11. Збентеження	4,40909	4,16667	0,21617	26	0,830542	22	6	2,302361	2,926887	1,61609	0,398695
11. Звага	1,90909	3,00000	-0,99339	26	0,329676	22	6	2,348436	2,529822	1,16044	0,722007
11. Злоба	6,04545	6,83333	-1,65473	26	0,110004	22	6	1,132939	0,408248	7,70130	0,032306
12. Журіння	-1,18182	-2,00000	0,94814	26	0,351787	22	6	2,015095	1,095445	3,38384	0,180067
12. Замішання	0,54545	0,66667	-0,18130	26	0,857538	22	6	1,370689	1,751190	1,63226	0,390298
12. Занепокоєння	-0,45455	1,83333	-2,69573	26	0,012151	22	6	1,993496	0,983192	4,11106	0,122851
12. Зануда	-1,13636	-2,66667	1,78663	26	0,085665	22	6	2,053927	0,516398	15,81981	0,006157
12. Засоромлення	1,81818	2,33333	-1,03092	26	0,312073	22	6	1,180652	0,516398	5,22727	0,074902
12. Збентеження	0,90909	0,66667	0,34897	26	0,729922	22	6	1,376991	1,966384	2,03927	0,228719
12. Звага	0,36364	0,66667	-0,70847	26	0,484957	22	6	0,902138	1,032796	1,31064	0,594905
12. Злоба	0,68182	1,16667	-0,55482	26	0,583763	22	6	1,783158	2,316607	1,68781	0,362767
13. Журіння	-2,18182	-2,66667	0,91248	26	0,369899	22	6	1,258736	0,516398	5,94156	0,057023
13. Замішання	-0,04545	-0,16667	0,21275	26	0,833183	22	6	1,214095	1,329160	1,19853	0,687629
13. Занепокоєння	-0,72727	-1,50000	1,12465	26	0,271013	22	6	1,608958	0,836660	3,69821	0,151579
13. Зануда	-0,50000	-1,66667	1,74429	26	0,092921	22	6	1,503963	1,211060	1,54221	0,668433
13. Засоромлення	1,09091	-0,00000	1,40573	26	0,171643	22	6	1,630340	1,897367	1,35440	0,561972
13. Збентеження	-0,63636	-0,50000	-0,19395	26	0,847723	22	6	1,528942	1,516575	1,01637	1,000000
13. Звага	0,59091	0,66667	-0,16246	26	0,872196	22	6	1,007547	1,032796	1,05075	0,829563
13. Злоба	-0,63636	-0,50000	-0,13013	26	0,897463	22	6	2,150204	2,738613	1,62219	0,395505

Додаток 6.

Опис шкал

1. Знайомість. Серед слів, які ми зустрічаємо (чуємо, читаємо) і використовуємо, є такі, які ми використовуємо, чуємо, читаємо частіше (надзвичайно знайомі), а є такі, які ми використовуємо, чуємо і читаємо менш часто (не знайомі зовсім). Наприклад, слово «скло» є надзвичайно знайомим, тоді як слово «арбалет» не знайоме зовсім. Оцініть, будь ласка, **ЗНАЙОМІСТЬ** кожного з наступних слів за шкалою від 1 (не знайоме зовсім) до 7 (надзвичайно знайоме).

2. Вік засвоєння. Оцініть вік, у якому, на вашу думку, ви вивчили наступні слова. Наприклад, ви могли вивчити слово «дошка» приблизно у 5 років, а слово «жираф» приблизно у 2 роки. Якщо слово вам не знайоме зовсім, введіть «0».

3. Образність. Слова різняться за легкістю, з якою вони викликають ментальні образи. Деякі слова пробуджують ментальні образи легко і швидко (надзвичайно образні), тоді як інші слова ледь пробуджують образи. Наприклад, слово «мандарин» легко пробуджує ментальний образ, тоді як слово «поняття» ледве пробуджує. Оцініть наступні слова, спираючись на їхню образність, за шкалою від 1 (зовсім не образне) до 7 (надзвичайно образне).

4. Конкретність. Деякі слова стосуються понять, які можна легко сприйняти нашими органами чуття (тобто вони надзвичайно конкретні), тоді як інші слова не стосуються чогось, що сприймається нашими органами чуття (зовсім не конкретні). Наприклад, слово «книжка» надзвичайно конкретне, оскільки воно стосується об'єкта, який ми можемо побачити і якого можемо доторкнутися, а отже — можемо сприйняти органами чуття. Тоді як слово «теорема» зовсім не конкретне, оскільки ми не можемо сприйняти його за допомогою своїх органів чуття. Оцініть наступні слова на основі їхньої конкретності за шкалою від 1 (зовсім не конкретні) до 7 (надзвичайно конкретні).

5. Доступність контексту. Іноді дуже легко підібрати контекст чи обставини, у яких ми можемо почути чи використати слово, тоді як часом це може бути дуже важко або й неможливо. Наприклад, підібрати контекст чи обставини для слова «рослина» легко, тоді як для слова «претекст» — ні. Оцініть наступні слова, спираючись на доступність контексту для цих слів, за шкалою від 1 (контекст не доступний зовсім) до 7 (контекст надзвичайно доступний).

6. Валентність. Валентність описує ступінь, до якого значення слова є негативним чи позитивним. Наприклад, для більшості людей слово «війна» є негативним, тоді як слово «обійми» — позитивним. Інші слова, як, наприклад, «стілець» не є ні негативними, ні позитивними. Оцініть, наскільки значення наступних слів є негативним чи позитивним за шкалою від -3 (надзвичайно негативне) до +3 (надзвичайно позитивне).

7. Збудження. Збудження описує ступінь, наскільки значення слова стосується чогось, що збуджує хвилює, або чогось, що не збуджує, заспокоює. Наприклад, у більшості людей слово «ялинка» викликає відчуття спокою та зменшення активності, тоді як «ураган» викликає відчуття енергії та збільшення активності. Інші слова, як-от «рядок», не викликають ні відчуття збільшення активності, ні зменшення. Оцініть, наскільки значення наступних слів передає чи не передає збудження за шкалою від 1 (зовсім не викликає збудження) до 7 (викликає надзвичайне збудження).

8. Швидкість виникнення. Деякі переживання виникають і розвиваються поступово, тоді як інші виникають миттєво. Наприклад, закоханість може виникати миттєво, тоді як дружба зазвичай формується поступово. Оцініть наступні слова за тим, наскільки швидко зазвичай виникають емоції, які вони позначають. Якщо емоція, яку позначає слово, виникає у вас миттєво, виберіть 1, а якщо емоція, яку позначає конкретне слово, виникає дуже поступово — виберіть 7. І, звичайно, обирайте проміжні варіанти між 1 і 7 на позначення швидкості виникнення емоцій, які позначають

конкретні слова. Оцінюйте за шкалою від 1 (виникають миттєво) до 7 (виникають дуже поступово). Якщо слово вам не знайоме, обирайте «0».

9. Тривалість переживання. Деякі слова позначають процеси, стани, емоції, які переживаються тривалий час, тоді як інші переживаються усього кілька секунд чи хвилин. Наприклад, слово «укол», позначає процес, який триває пару секунд, тобто дуже короткий проміжок часу, тоді як слово «навчання» позначає процес, який може тривати роками, тобто дуже довгий проміжок часу. Оцініть наступні слова за тривалістю переживання емоції, яку вони позначають, за шкалою від 1 (триває дуже короткий проміжок часу) до 7 (триває дуже довгий проміжок часу). Якщо слово вам не знайоме, обирайте «0».

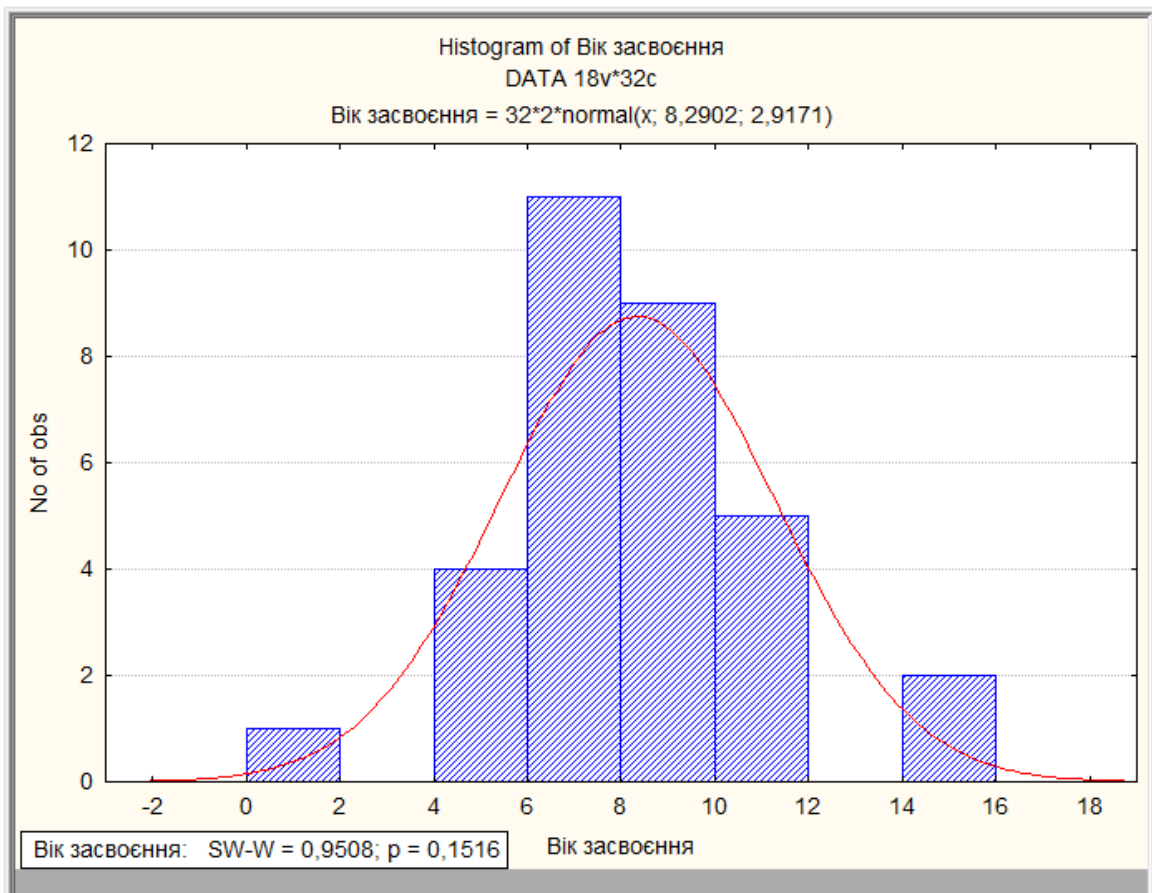
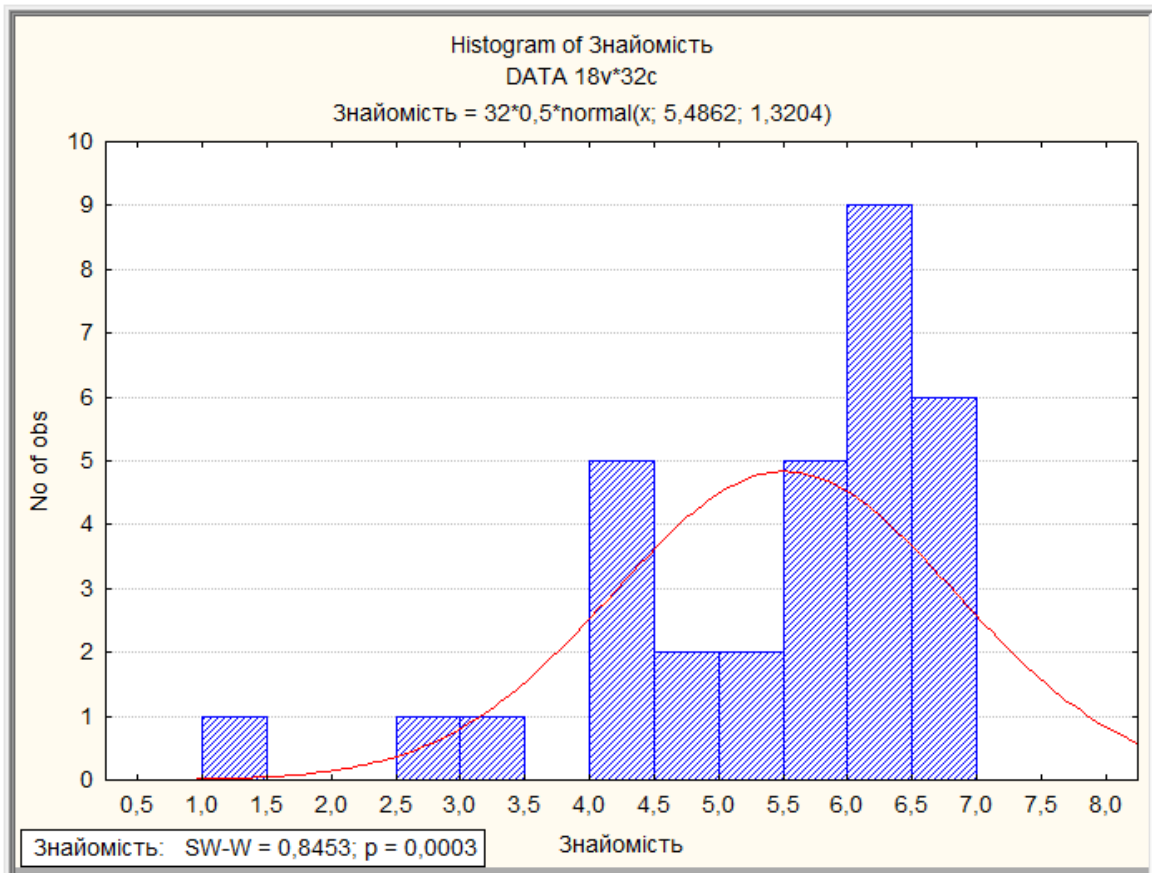
10. Легкість розпізнавання. Деякі емоції легко ідентифікувати в момент, коли ви їх відчуваєте, тоді як інші — важко. Оцініть наступні слова за легкістю розпізнавання емоції, яку вони позначають за шкалою від -3 (надзвичайно важко розпізнати) до +3 (надзвичайно легко розпізнати).

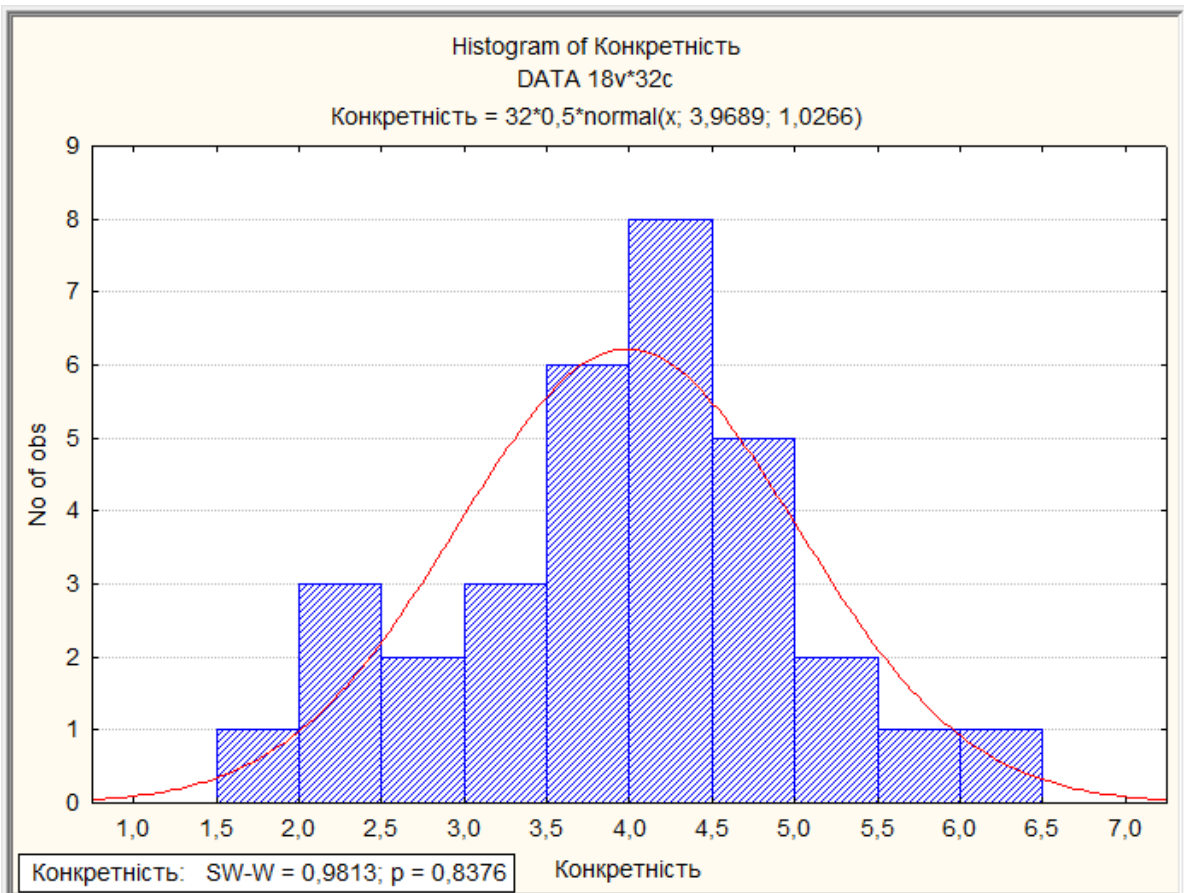
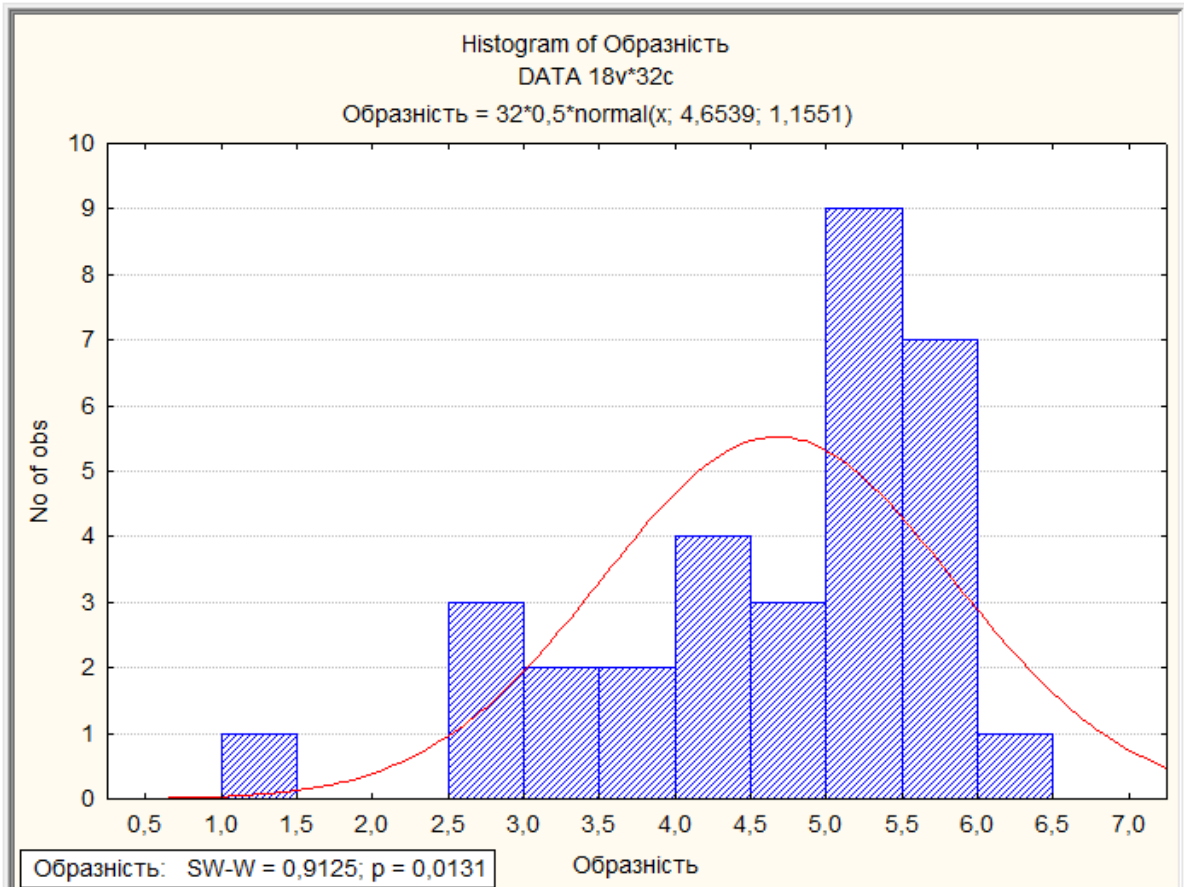
11. Спрямованість. Деякі емоції потребують об'єкта, на який будуть спрямовані, тоді як інші не спрямовані на жоден об'єкт. Наприклад, слабкість може виникати без наявності об'єкта, тоді як для відданості обов'язково потрібен об'єкт (хтось або щось), якому ми будемо віддані. Оцініть спрямованість емоції, яку позначає слово, за шкалою від 1 (емоція може виникати без наявності об'єкта) до 7 (для емоції обов'язково потрібен об'єкт, на який вона буде спрямована). Якщо слово вам не знайоме, обирайте «0».

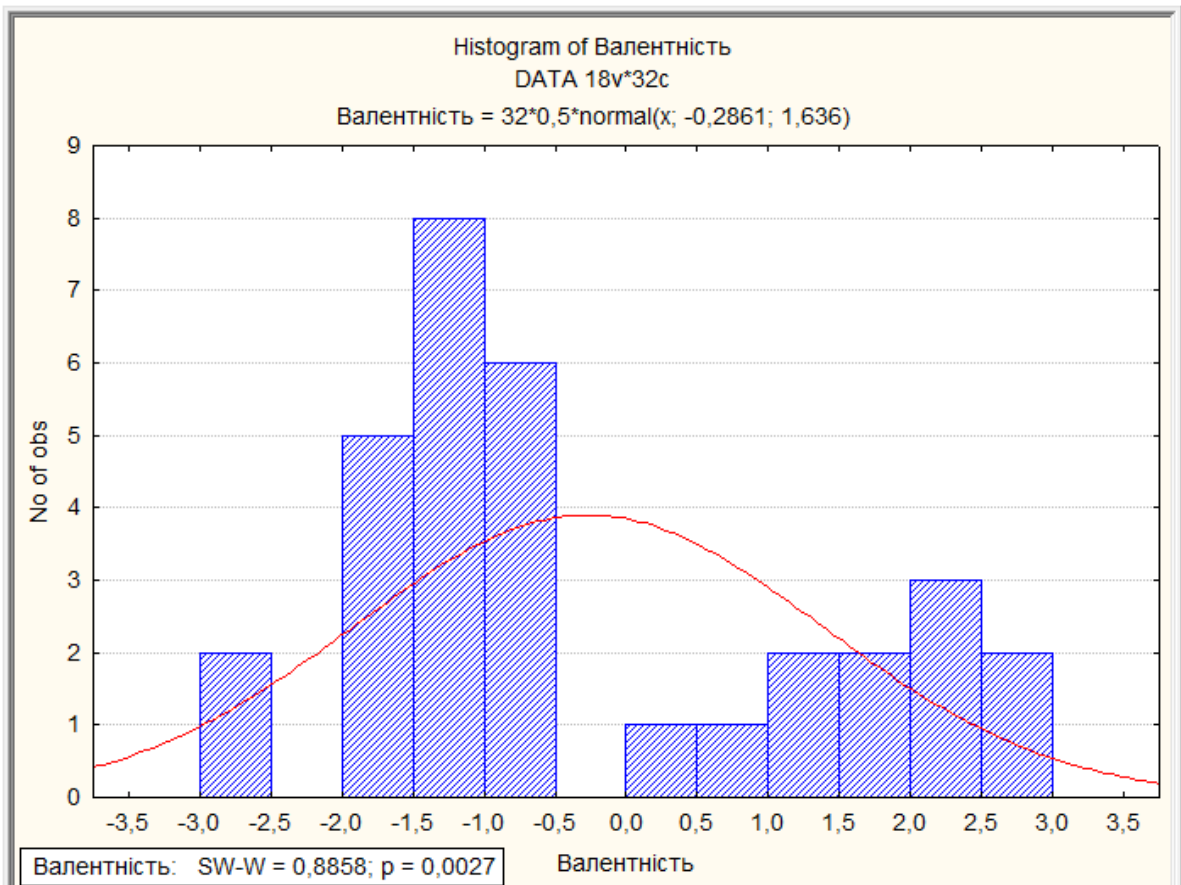
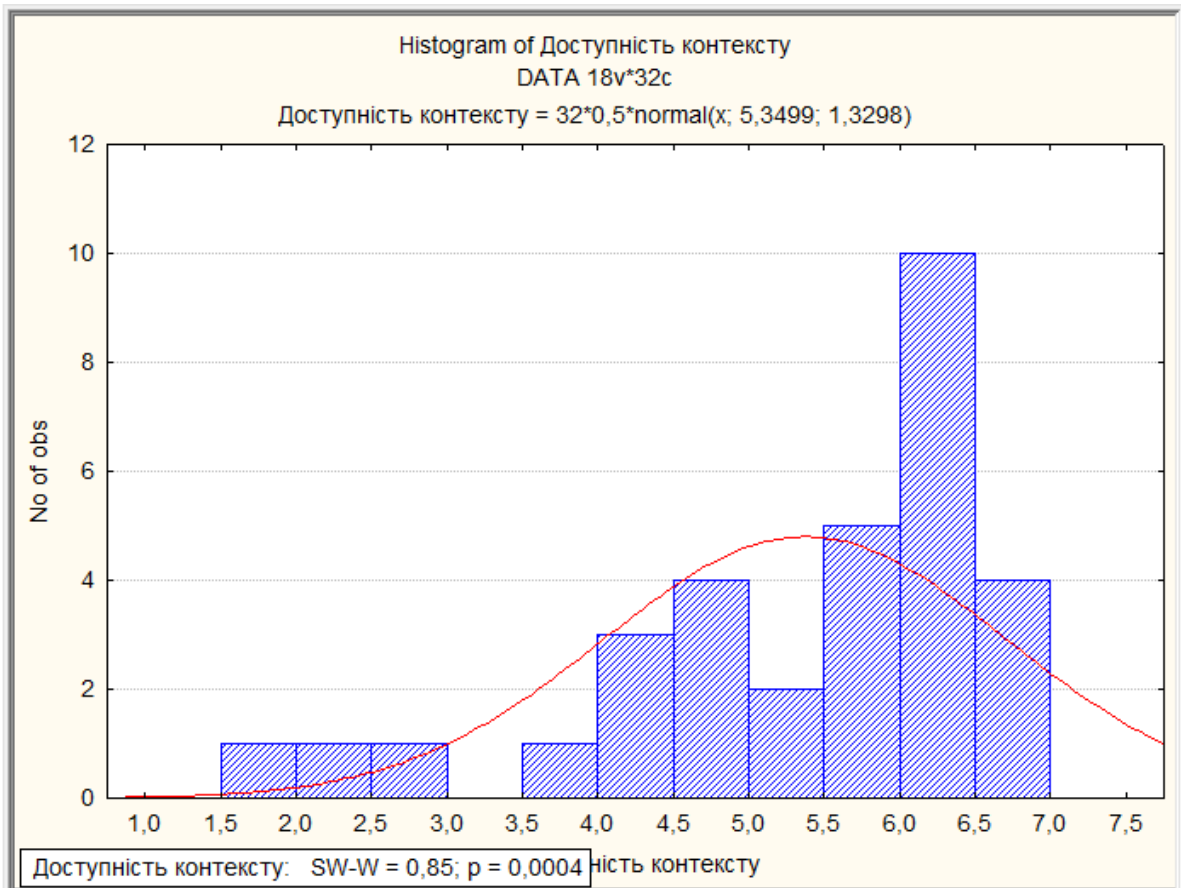
12. Відсутність / наявність. Деякі емоції виникають від відсутності чого-небудь, а деякі — від наявності. Наприклад, знесилля виникає через відсутність сил. Тоді як зацікавленість виникає від наявності чогось, що може зацікавити. Оцініть наступні слова за причиною виникнення емоції, яку вони позначають, за шкалою від -3 (емоція дуже залежить від ВІДСУТНОСТІ чого-небудь) до +3 (дуже залежить від НАЯВНОСТІ чого-небудь). Якщо слово вам не знайоме, обирайте «0».

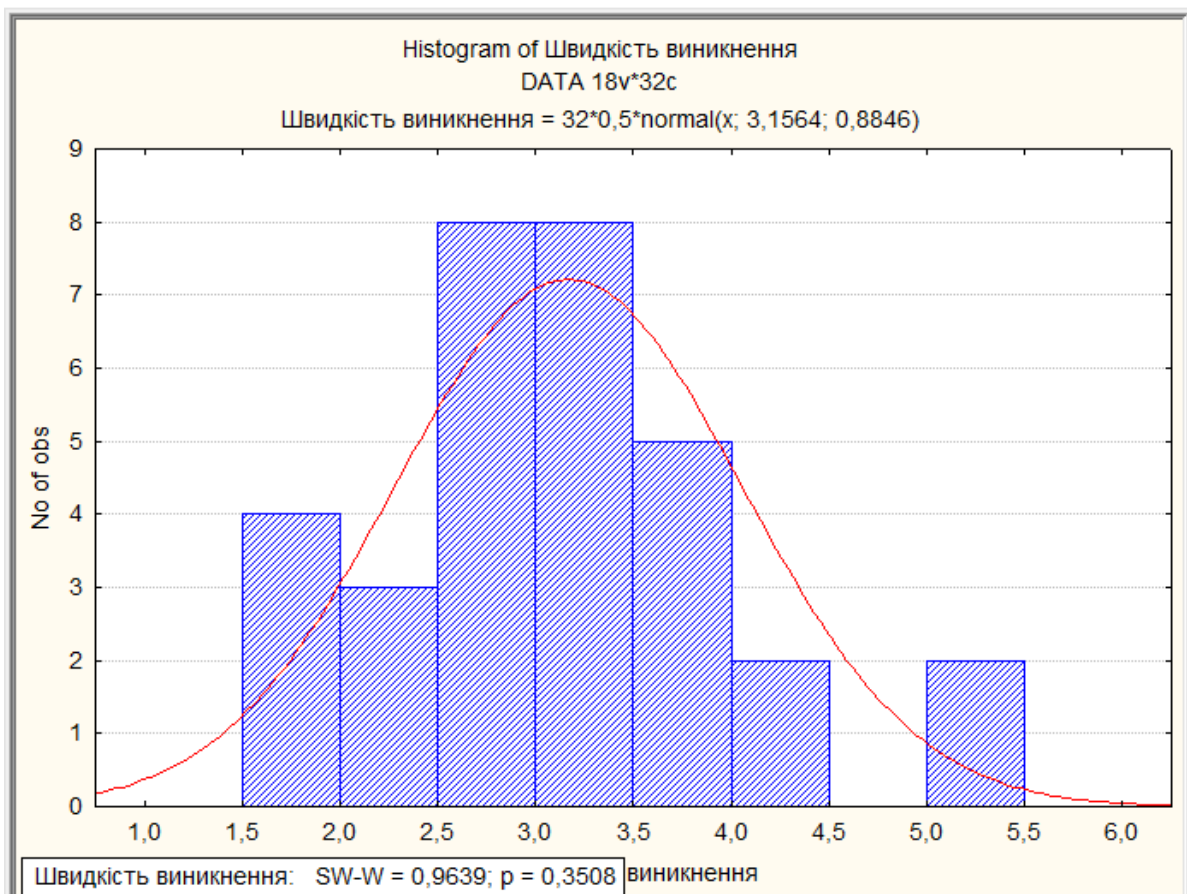
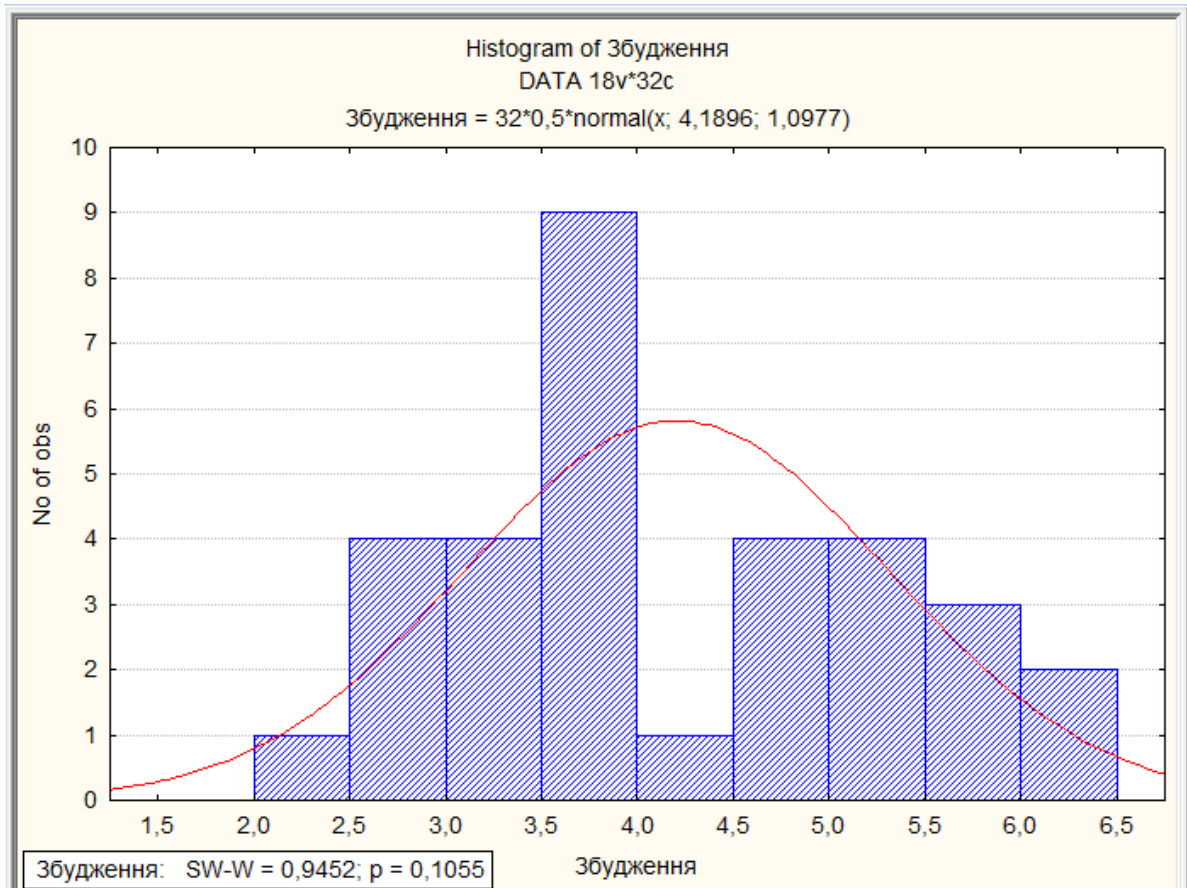
13. Втрата / набуття. Деякі емоції виникають від втрати чого-небудь, а деякі — від набуття. Наприклад, програш може означати втрату чого-небудь у процесі невдалої гри. Тоді як успіх часто виникає, коли вдається щось здобути чи чогось набути. Оцініть наступні слова за причиною виникнення емоції, яку вони позначають, за шкалою від -3 (емоція дуже залежить від ВТРАТИ чого-небудь) до +3 (емоція дуже залежить від НАБУТТЯ чого-небудь). Якщо слово вам не знайоме, обирайте «0».

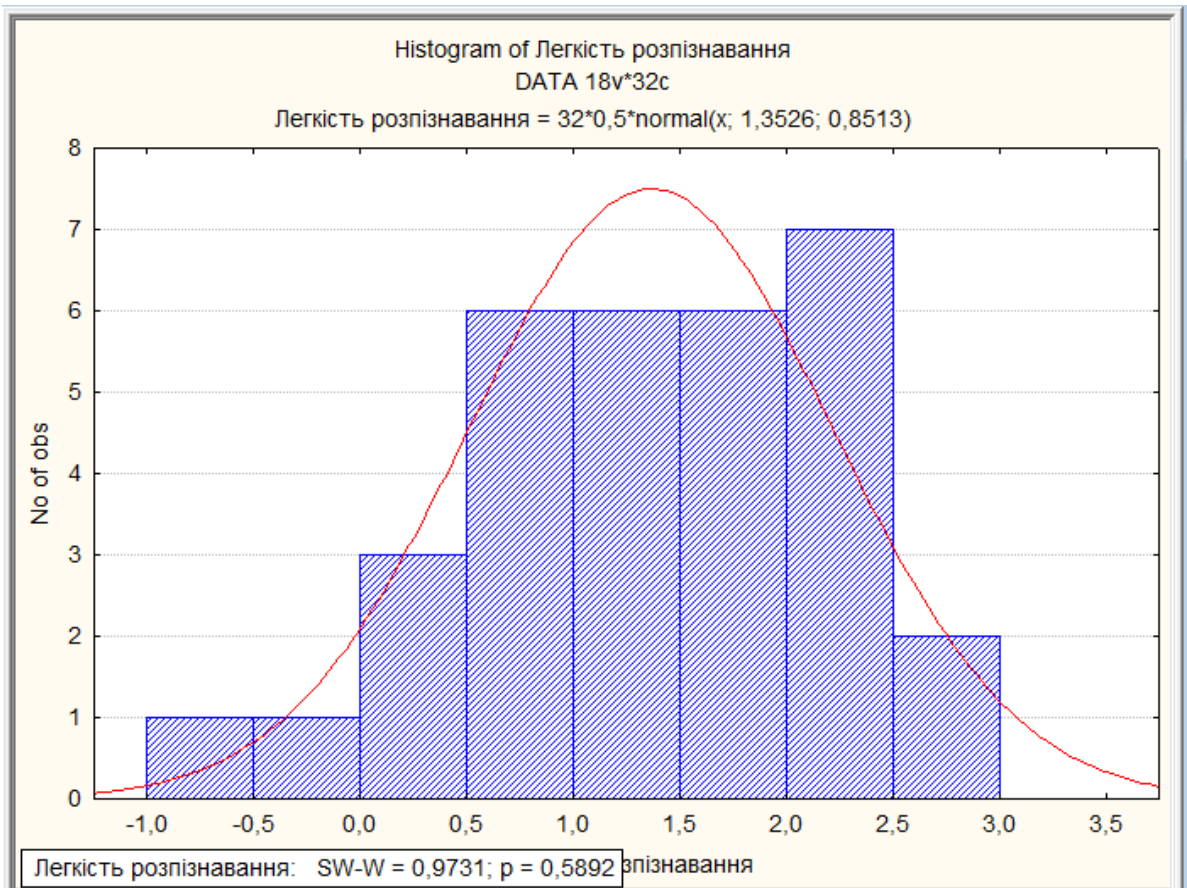
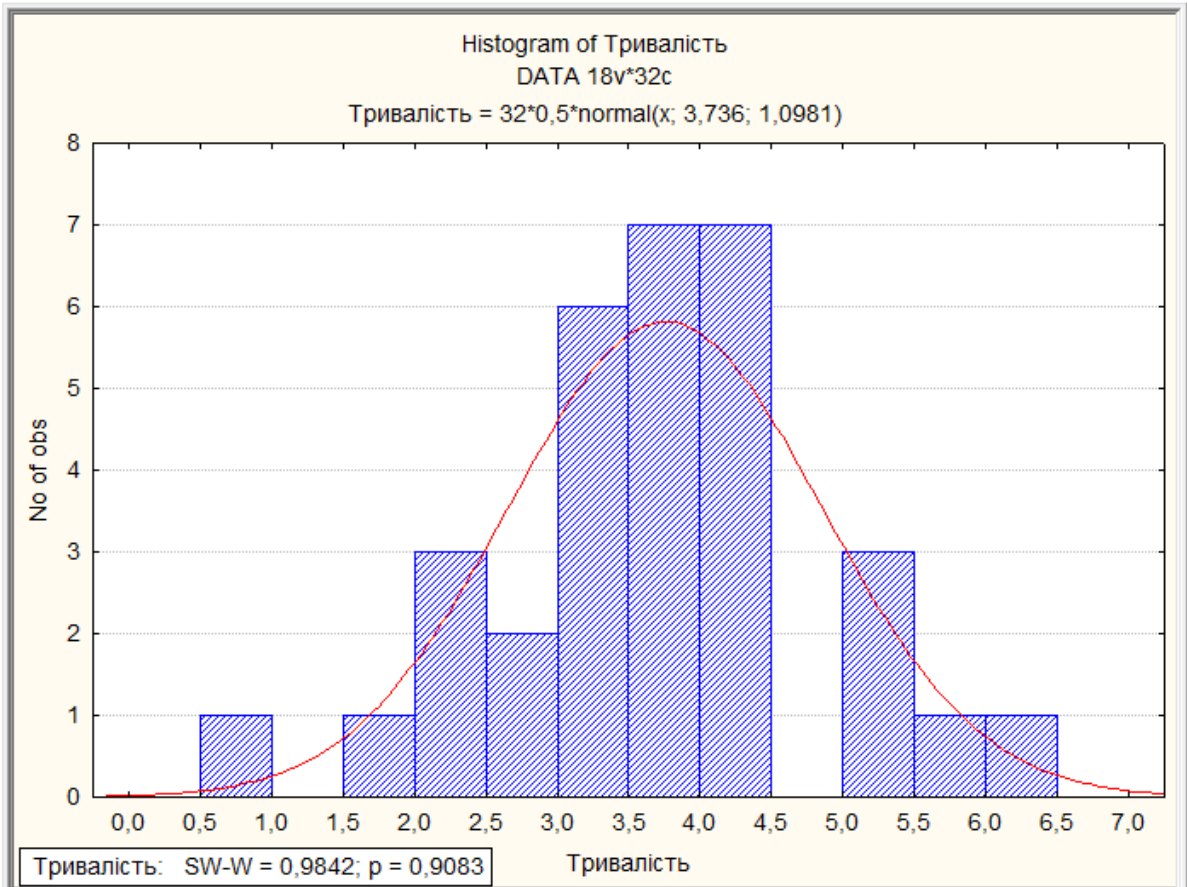
Додаток 7. Графіки розподілу шкал

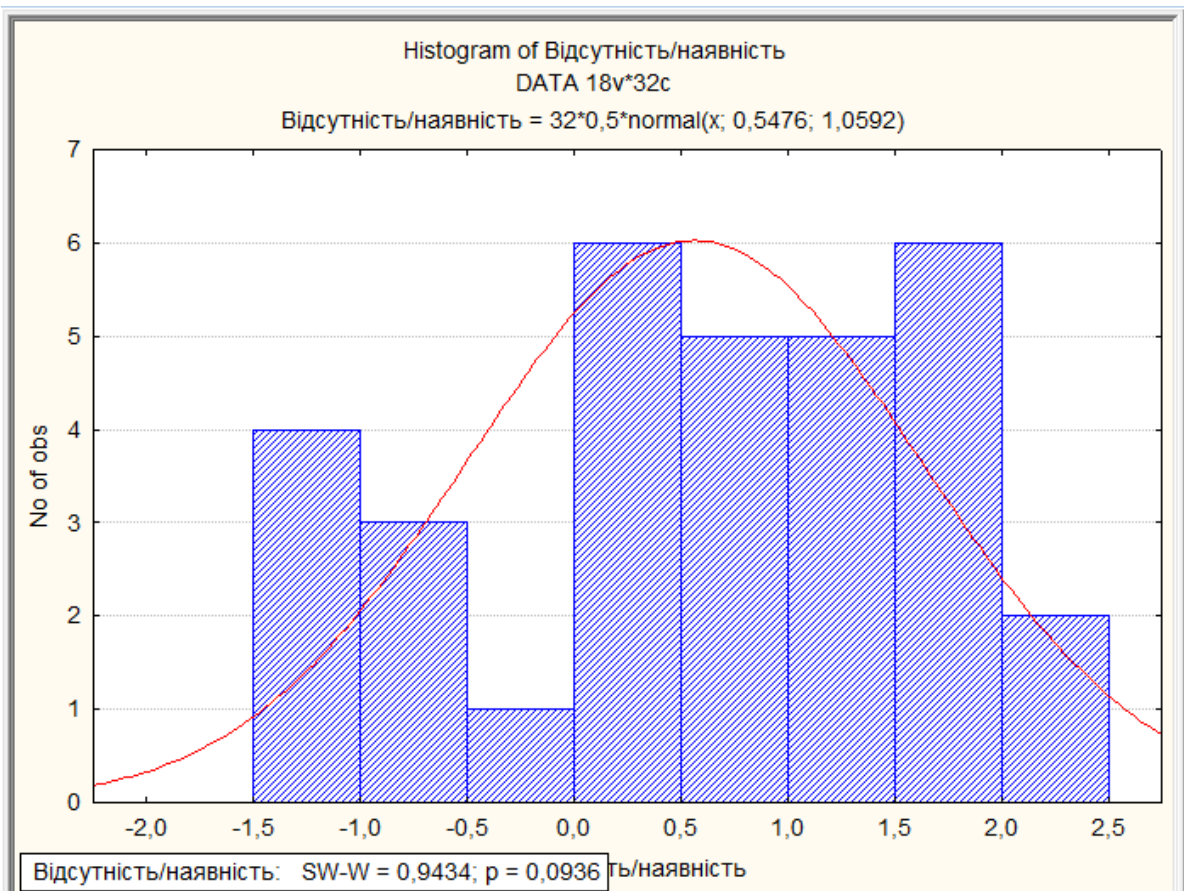
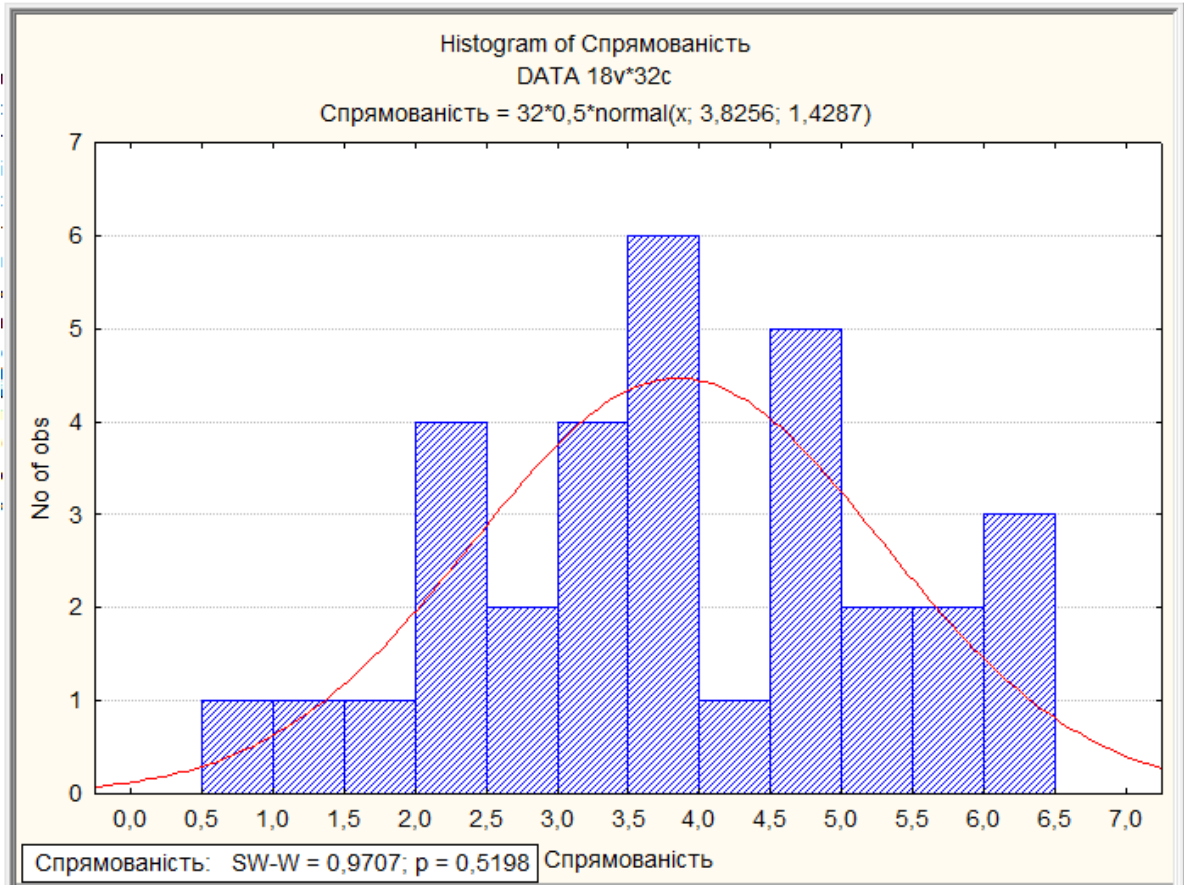

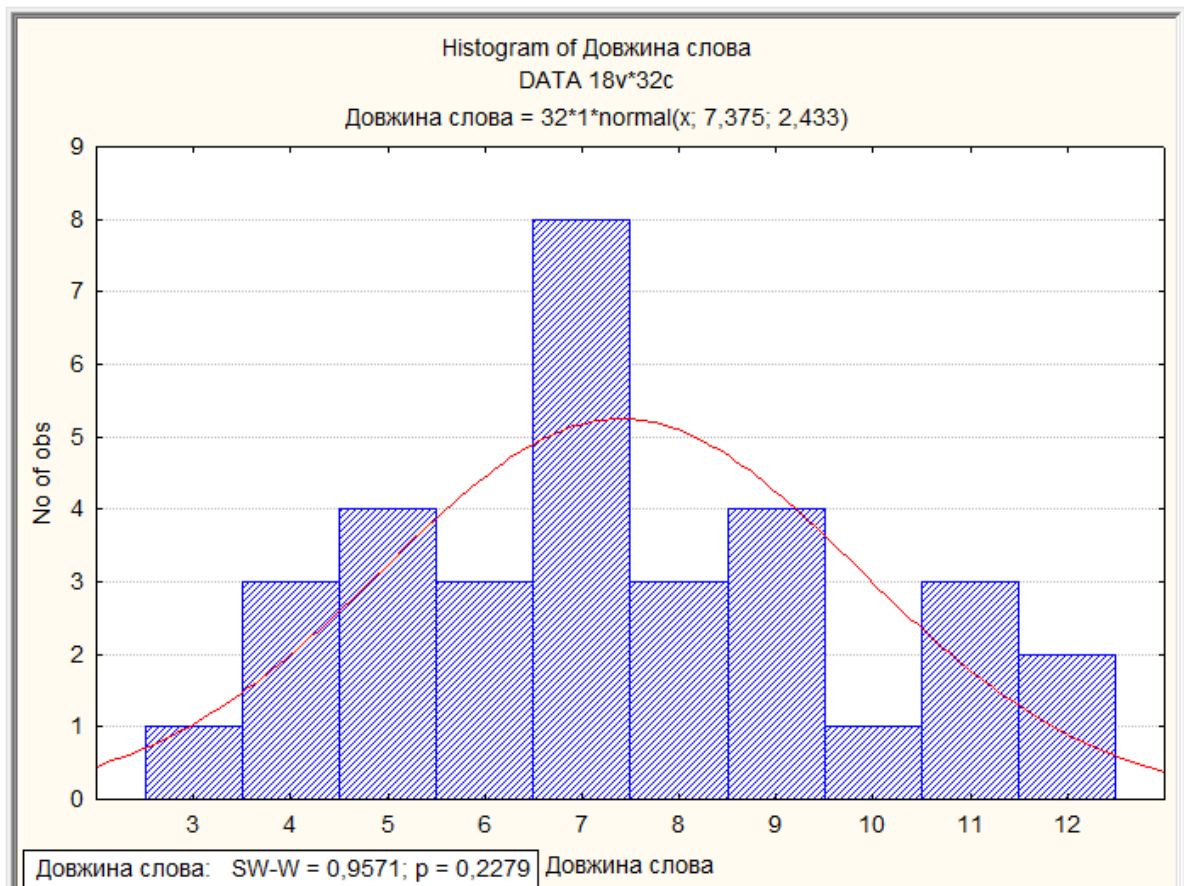
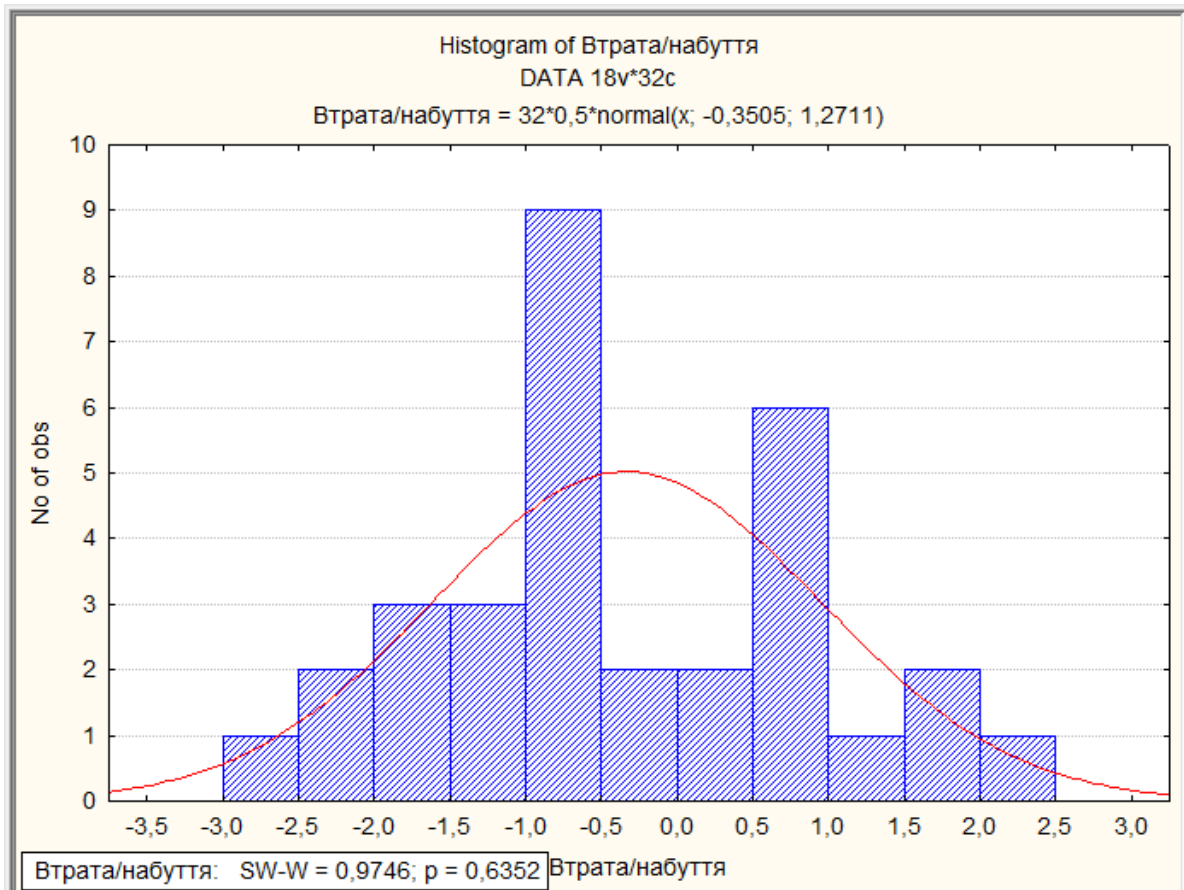

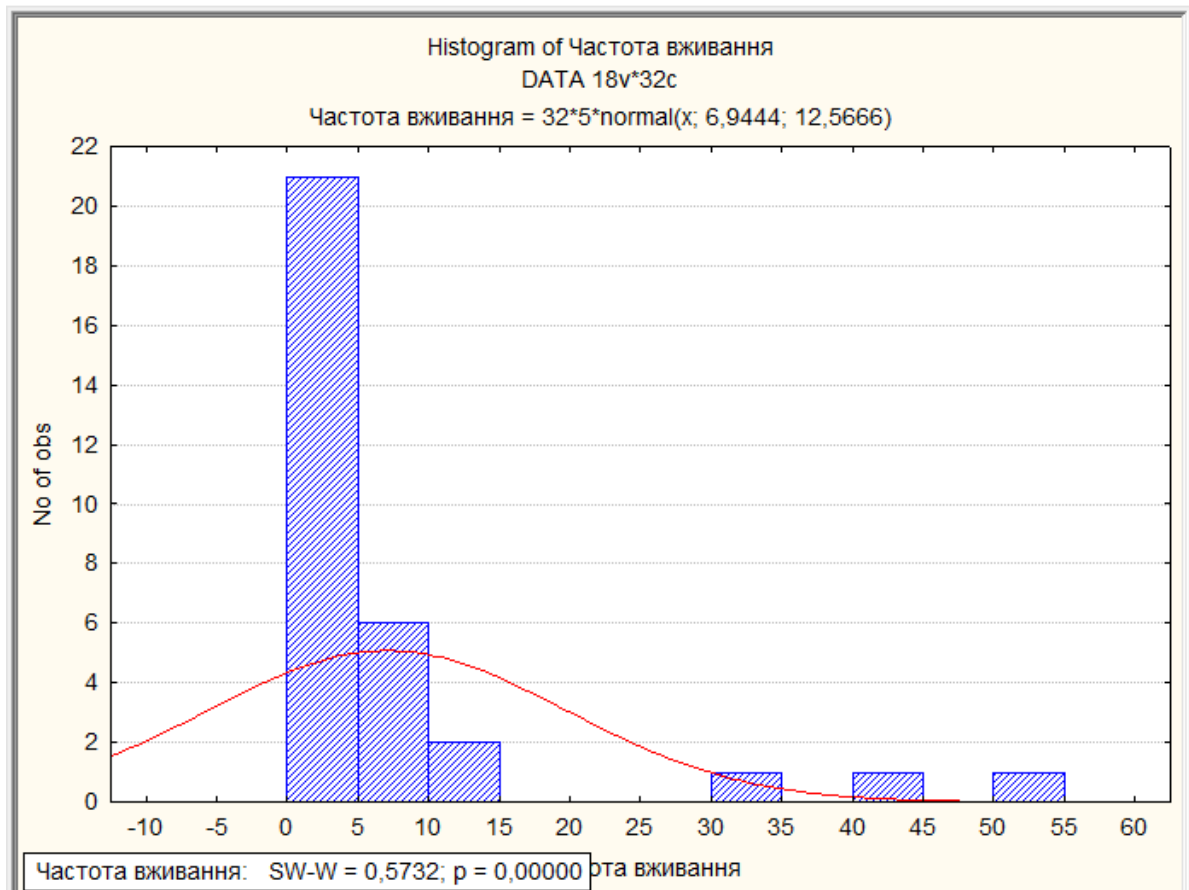

Додаток 8.

Correlations (DATA)																	
Marked correlations are significant at $p < .05000$																	
N=32 (Casewise deletion of missing data)																	
Variable	Means	Std Dev.	Знайомість	Вік засвоєння	Образність	Конкретність	Доступність контексту	Валентність	Збудження	Швидкість виникнення	Тривалість розпізнавання	Легкість розпізнавання	Спрямованість	Відсутність/нааяність	Втрата/набуття	Довжина слова	Частота вживання
Знайомість	5.486151	1.32045	1.000000	0.252374	0.932995	0.866410	0.969730	0.000810	0.712162	0.169278	0.573978	0.751320	0.568923	0.217781	0.032318	0.130849	0.366322
Вік засвоєння	8.290244	2.91708	0.252374	1.000000	0.143687	0.192799	0.192276	-0.095459	0.098876	0.504746	0.307484	-0.089769	-0.057643	-0.035836	-0.167437	0.056203	-0.130413
Образність	4.653897	1.15506	0.932995	0.143687	1.000000	0.905596	0.961625	-0.093476	0.691366	0.092346	0.527971	0.772948	0.579112	0.174446	-0.024255	0.015107	0.403145
Конкретність	3.968880	1.02656	0.866410	0.192799	0.905596	1.000000	0.892463	-0.190300	0.591490	0.094411	0.497197	0.703149	0.558775	0.129958	-0.075665	-0.149273	0.451295
Доступність контексту	5.349916	1.32985	0.969730	0.192276	0.961625	0.892463	1.000000	-0.110504	0.705387	0.096256	0.589661	0.770363	0.580311	0.117585	-0.075790	0.052585	0.410636
Валентність	-0.286096	1.63595	0.000810	-0.095459	-0.093476	-0.190300	-0.110504	1.000000	0.087124	0.282605	-0.162046	-0.199401	-0.195224	0.616300	0.827169	0.430342	-0.326865
Збудження	4.189621	1.09774	0.712162	0.098876	0.691366	0.591490	0.705387	0.087124	1.000000	-0.185896	0.120135	0.631496	0.511839	0.469262	0.079754	-0.057571	0.522083
Швидкість виникнення	3.156380	0.88465	0.169278	0.504746	0.092346	0.094411	0.096256	0.282605	-0.185896	1.000000	0.486330	-0.230133	-0.313110	-0.148477	0.145606	0.142233	-0.256636
Тривалість	3.736012	1.09806	0.573978	0.307484	0.527971	0.497197	0.589661	-0.162046	0.120135	0.486330	1.000000	0.424808	0.310411	-0.333251	-0.314190	0.130869	0.216093
Легкість розпізнавання	1.352595	0.85128	0.751320	-0.089769	0.772948	0.703149	0.770363	-0.199401	0.631496	-0.230133	0.424808	1.000000	0.633060	0.119327	-0.132167	-0.083594	0.500287
Спрямованість	3.825642	1.42868	0.568923	-0.057643	0.579112	0.558775	0.580311	-0.195224	0.511839	-0.313110	0.310411	0.633060	1.000000	0.236861	-0.117965	0.060467	0.186315
Відсутність/нааяність	0.547600	1.05921	0.217781	-0.035836	0.174446	0.129958	0.117585	0.616300	0.469262	-0.148477	-0.333251	0.119327	0.236861	1.000000	0.755972	0.316656	-0.038295
Втрата/набуття	-0.350521	1.27110	0.032318	-0.167437	-0.024255	-0.075665	-0.075790	0.827169	0.079754	0.145606	-0.314190	-0.132167	-0.117965	0.755972	1.000000	0.459678	-0.296609
Довжина слова	7.375000	2.43297	0.130849	0.056203	0.015107	-0.149273	0.052585	0.430342	-0.057571	0.142233	0.130869	-0.083594	0.060467	0.316656	0.459678	1.000000	-0.464605
Частота вживання	6.944375	12.56660	0.366322	-0.130413	0.403145	0.451295	0.410636	-0.326865	0.522083	-0.256636	0.215093	0.500287	0.185315	-0.038295	-0.296609	-0.464605	1.000000

Додаток 9. «Боязкість-Боязнь-Жах»

Знайомість	Боязкість М = 5,2333	Боязнь М = 5,3333	Жах М = 6,3667
Боязкість		0,972625	0,032461
Боязнь	0,972625		0,056806
Жах	0,032461	0,056806	

Вік засвоєння	Боязкість М = 10,833	Боязнь М = 9,9333	Жах М = 6,9333
Боязкість		0,786438	0,013520
Боязнь	0,786438		0,074451
Жах	0,013520	0,074451	

Образність	Боязкість М = 4,3333	Боязнь М = 4,1000	Жах М = 5,8333
Боязкість		0,897334	0,014036
Боязнь	0,897334		0,003669
Жах	0,014036	0,003669	

Доступність контексту	Боязкість М = 5,0000	Боязнь М = 4,8000	Жах М = 6,500
Боязкість		0,876849	0,001073
Боязнь	0,876849		0,000184
Жах	0,001073	0,000184	

Валентність	Боязкість М = -0,7333	Боязнь М = -1,1670	Жах М = -2,600
Боязкість		0,167756	0,000000
Боязнь	0,167756		0,000000
Жах	0,000000	0,000000	

Збудження	Боязкість М = 3,7667	Боязнь М = 3,8000	Жах М = 5,8667
Боязкість		0,996792	0,000014
Боязнь	0,996792		0,000019
Жах	0,000014	0,000019	

Швидкість виникнення	Боязкість М = 3,6667	Боязнь М = 3,5000	Жах М = 1,6000
Боязкість		0,950575	0,000767

Боязнь	0,950575		0,002161
Жах	0,000767	0,002161	

Тривалість	Боязкість М = 4,4667	Боязнь М = 4,3667	Жах М = 2,3667
Боязкість		0,976251	0,000076
Боязнь	0,976251		0,000169
Жах	0,000076	0,000169	

Легкість розпізнавання	Боязкість М = 1,1000	Боязнь М = 1,4000	Жах М = 2,5333
Боязкість		0,632140	0,000081
Боязнь	0,632140		0,002182
Жах	0,000081	0,002182	

Додаток 10. «Зануда-Журба-Журіння-Горе-Депресія»

Знайомість	Зануда М = 6,2857	Журба М = 6,1875	Журіння М = 4,2857	Горе М = 6,2667	Депресія М = 6,1333
Зануда		0,999465	0,000094	0,999999	0,997172
Журба	0,999465		0,000134	0,999756	0,999946
Журіння	0,000094	0,000134		0,000081	0,000306
Горе	0,999999273	0,999756	0,000081		0,998203
Депресія	0,997172	0,999946	0,000306	0,998203	

Вік засвоєння	Зануда М = 5,5	Журба М = 8,4	Журіння М = 8,7	Горе М = 6,7	Депресія М = 15,9
Зануда		0,252719	0,190000	0,931585	0,000000
Журба	0,252719		0,999540	0,733386	0,000001
Журіння	0,190000	0,999540		0,626256	0,000008
Горе	0,931585	0,733386	0,626256		0,000000
Депресія	0,000000	0,000001	0,000008	0,000000	

Образність	Зануда М = 5,2857	Журба М = 5,6250	Журіння М = 4,4286	Горе М = 5.5333	Депресія М = 4.5667
Зануда		0,974522	0,574030	0,992641	0,713727
Журба	0,974522		0,201345	0,999830	0,301645
Журіння	0,574030	0,201345		0,291963	0,999245
Горе	0,992641	0,999830	0,291963		0,413782
Депресія	0,713727	0,301645	0,999245	0,413782	

Доступність контексту	Зануда М = 6.3571	Журба М = 6.4063	Журіння М = 5.1429	Горе М = 6.5333	Депресія М = 5.8667
Зануда		0,999941	0,017711	0,991598	0,719536
Журба	0,999941		0,008261	0,997293	0,609864
Журіння	0,017711	0,008261		0,003041	0,341432
Горе	0,991598	0,997293	0,003041		0,410133
Депресія	0,719536	0,609864	0,341432	0,410133	

Валентність	Зануда М = -1.464	Журба М = -1.406	Журіння М = -1.571	Горе М = -2.500	Депресія М = -1.833
Зануда		0,999745	0,997486	0,009450	0,777405
Журба	0,999745		0,985009	0,003231	0,638912
Журіння	0,997486	0,985009		0,028028	0,925173
Горе	0,009450	0,003231	0,028028		0,206219
Депресія	0,777405	0,638912	0,925173	0,206219	

Збудження	Зануда M = 2.9643	Журба M = 3.6875	Журіння M = 3.0000	Горе M = 5.3000	Депресія M = 3.7667
Зануда		0,702290	0,999997	0,000366	0,626603
Журба	0,702290		0,740647	0,027600	0,999908
Журіння	0,999997	0,740647		0,000478	0,666844
Горе	0,000366	0,027600	0,000478		0,047724
Депресія	0,626603	0,999908	0,666844	0,047724	

Швидкість виникнення	Зануда M = 4.0714	Журба M = 3.5000	Журіння M = 3.1786	Горе M = 2.5000	Депресія M = 5.4333
Зануда		0,874701	0,595544	0,068482	0,158667
Журба	0,874701		0,983502	0,428014	0,007760
Журіння	0,595544	0,983502		0,796763	0,001608
Горе	0,068482495	0,428014	0,796763		0,000007
Депресія	0,158667	0,007760	0,001608	0,000007	

Тривалість	Зануда M = 4.0357	Журба M = 5.2188	Журіння M = 5.1071	Горе M = 5.8333	Депресія M = 6.0333
Зануда		0,091901	0,185826	0,001679	0,000303
Журба	0,091901		0,999348	0,684185	0,408197
Журіння	0,185826	0,999348		0,562534	0,308058
Горе	0,001679	0,684185	0,562534		0,993577
Депресія	0,000303	0,408197	0,308058	0,993577	

Легкість розпізнавання	Зануда M = 1.5714	Журба M = 2.2813	Журіння M = 1.5714	Горе M = 2.1667	Депресія M = 0.23333
Зануда		0,460177	1,000000	0,648720	0,016600
Журба	0,460177		0,460177	0,998816	0,000009
Журіння	1,000000	0,460177		0,648720	0,016600
Горе	0,64872	0,998816	0,648720		0,000050
Депресія	0,016600	0,000009	0,016600	0,000050	

Спрямованість	Зануда M = 2.5000	Журба M = 2.7188	Журіння M = 3.2500	Горе M = 4.6667	Депресія M = 2.2333
Зануда		0,998261	0,857873	0,026334	0,996452
Журба	0,998261		0,950306	0,048290	0,961571
Журіння	0,857873	0,950306		0,306797	0,644635
Горе	0,026334	0,048290	0,306797		0,006583
Депресія	0,996452	0,961571	0,644635	0,006583	

Втрата / набуття	Зануда M = -0.7500	Журба M = -1.969	Журіння M = -2.286	Горе M = -2.667	Депресія M = -1.867
Зануда		0,003633	0,000151	0,000000	0,012232
Журба	0,003633		0,892853	0,240609	0,998280
Журіння	0,000151	0,892853		0,817546	0,758779
Горе	0	0,240609	0,817546		0,138426
Депресія	0,012232	0,998280	0,758779	0,138426	

Додаток 11. Замішання-Засоромлення-Збентеження-Занепокоєння

Знайомість	Замішання M = 4.3571	Засоромлення M = 6.1071	Збентеження M = 6.5714	Занепокоєння M = 6.6071
Замішання		0,000027	0,000000	0,000000
Засоромлення	0,000027		0,602216	0,541289
Збентеження	0,000000	0,602216		0,999690
Занепокоєння	0	0,541289	0,999690	

Вік засвоєння	Замішання M = 10.393	Засоромлення M = 5.9286	Збентеження M = 8.3929	Занепокоєння M = 8.7143
Замішання		0,000040	0,169855	0,312443
Засоромлення	0,000040		0,056477	0,022821
Збентеження	0,169855	0,056477		0,987628
Занепокоєння	0,312443	0,022821	0,987628	

Образність	Замішання M = 3.2857	Засоромлення M = 5.7143	Збентеження M = 5.0714	Занепокоєння M = 5.4286
Замішання		0,000114	0,008274	0,000875
Засоромлення	0,000114		0,660031	0,956731
Збентеження	0,008274	0,660031		0,919885
Занепокоєння	0,000875	0,956731	0,919885	

Конкретність	Замішання M = 3.1071	Засоромлення M = 4.7143	Збентеження M = 4.3214	Занепокоєння M = 4.3214
Замішання		0,020823	0,128686	0,128686
Засоромлення	0,020823		0,894637	0,894637
Збентеження	0,128686	0,894637		1,000000
Занепокоєння	0,128686	0,894637	1,000000	

Доступність контексту	Замішання M = 4.2857	Засоромлення M = 6.1429	Збентеження M = 6.1429	Занепокоєння M = 6.4286
Замішання		0,000051	0,000051	0,000002
Засоромлення	0,000051		1,000000	0,898611
Збентеження	0,000051	1,000000		0,898611
Занепокоєння	0,000002	0,898611	0,898611	

Збудження	Замішання M = 3.4286	Засоромлення M = 3.8571	Збентеження M = 4.8214	Занепокоєння M = 4.9643
Замішання		0,773907	0,010608	0,003686
Засоромлення	0,773907		0,137376	0,065180
Збентеження	0,010608	0,137376		0,988777
Занепокоєння	0,003686	0,065180	0,988777	

Тривалість	Замішання M = 3.0714	Засоромлення M = 3.8214	Збентеження M = 3.5000	Занепокоєння M = 4.3929
Замішання		0,447575	0,831507	0,045106
Засоромлення	0,447575		0,920440	0,670702
Збентеження	0,831507	0,920440		0,290147
Занепокоєння	0,045106	0,670702	0,290147	

Легкість розпізнавання	Замішання M = 0.64286	Засоромлення M = 2.2500	Збентеження M = 1.4286	Занепокоєння M = 2.0714
Замішання		0,000345	0,193513	0,001924
Засоромлення	0,000345		0,161260	0,969337
Збентеження	0,193513	0,161260		0,364397
Занепокоєння	0,001924	0,969337	0,364397	

Спрямованість	Замішання M = 3.6429	Засоромлення M = 6.0357	Збентеження M = 4.3571	Занепокоєння M = 4.5714
Замішання		0,000399	0,625348	0,400144
Засоромлення	0,000399		0,025074	0,066343
Збентеження	0,625348	0,025074		0,983937
Занепокоєння	0,400144	0,066343	0,983937	

Відсутність / наявність	Замішання M = 0.57143	Засоромлення M = 1.9286	Збентеження M = 0.85714	Занепокоєння M = 0.03571
Замішання		0,016233	0,923805	0,643734
Засоромлення	0,016233		0,088522	0,000249
Збентеження	0,923805	0,088522		0,274138
Занепокоєння	0,643734	0,000249	0,274138	

Втрата / набуття	Замішання M = -0.0714	Засоромлення M = 0.85714	Збентеження M = -0.6071	Занепокоєння M = -0.8929
Замішання		0,150429	0,615685	0,242918
Засоромлення	0,150429		0,005201	0,000486
Збентеження	0,615685	0,005201		0,915793
Занепокоєння	0,242918	0,000486	0,915793	

Додаток 12. Досада-Жовч-Злоба-Гнів

Знайомість	Досада M = 4.4667	Жовч M = 6.0000	Злоба M = 6.1786	Гнів M = 6.8667
Досада		0,001407	0,000454	0,000000
Жовч	0,001407		0,974747	0,158077
Злоба	0,000454	0,974747		0,377826
Гнів	0	0,158077	0,377826	

Вік засвоєння	Досада M = 11	Жовч M = 11.8	Злоба M = 7.3	Гнів M = 6.3
Досада		0,852530	0,002600	0,000043
Жовч	0,852530		0,000095	0,000001
Злоба	0,002600	0,000095		0,780087
Гнів	0,000043	0,000001	0,780087	

Образність	Досада M = 3.6333	Жовч M = 5.7500	Злоба M = 5.6786	Гнів M = 6.0000
Досада		0,000105	0,000340	0,000015
Жовч	0,000105		0,998939	0,956092
Злоба	0,000340	0,998939		0,919886
Гнів	0,000015	0,956092	0,919886	

Конкретність	Досада M = 2.9667	Жовч M = 6.1563	Злоба M = 5.1429	Гнів M = 5.7333
Досада		0,000000	0,000226	0,000001
Жовч	0,000000		0,201212	0,837634
Злоба	0,000226	0,201212		0,672152
Гнів	0,000001	0,837634	0,672152	

Доступність контексту	Досада M = 4.0667	Жовч M = 6.1875	Злоба M = 6.2857	Гнів M = 6.7667
Досада		0,000000	0,000000	0,000000
Жовч	0,000000		0,993783	0,397822
Злоба	0,000000	0,993783		0,589624
Гнів	0	0,397822	0,589624	

Збудження	Досада M = 3.2000	Жовч M = 3.5313	Злоба M = 5.5357	Гнів M = 6.0667
Досада		0,885853	0,000007	0,000000
Жовч	0,885853		0,000111	0,000000
Злоба	0,000007	0,000111		0,671669
Гнів	0	0,000000	0,671669	

Легкість розпізнавання	Досада M = 0.96667	Жовч M = 0.21875	Злоба M = 2.4286	Гнів M = 2.8000
Досада		0,172866	0,000737	0,000008
Жовч	0,172866		0,000000	0,000000
Злоба	0,000737	0,000000		0,760412
Гнів	0,000008	0,000000	0,760412	

Спрямованість	Досада M = 3.4667	Жовч M = 3.5625	Злоба M = 6.2143	Гнів M = 5.1000
Досада		0,998547	0,000071	0,037270
Жовч	0,998547		0,000104	0,051036
Злоба	0,000071	0,000104		0,274539
Гнів	0,03727	0,051036	0,274539	

Відсутність / наявність	Досада M = -0.8000	Жовч M = 0.43750	Злоба M = 0.78571	Гнів M = 1.1000
Досада		0,083008	0,017735	0,002074
Жовч	0,083008		0,913712	0,582315
Злоба	0,017735	0,913712		0,937390
Гнів	0,002074	0,582315	0,937390	

Втрата / набуття	Досада M = -1.467	Жовч M = -0.2188	Злоба M = -0.6071	Гнів M = -1.500
Досада		0,028114	0,248642	0,999860
Жовч	0,028114		0,830266	0,022673
Злоба	0,248642	0,830266		0,217595
Гнів	0,99986	0,022673	0,217595	

Додаток 13. Психолінгвістичні й афективні норми для 32 слів на позначення емоцій та почуттів

		1. Знайомість	2. Вік засвоєння	3. Образність	4. Конкретність	5. Доступність контексту	6. Валентність	7. Збудження	8. Швидкість виникнення	9. Тривалість	10. Легкість розпізнавання	11. Спрямованість	12. Відсутність / наявність	13. Втрата / набуття	14. Довжина слова	15. Частотність вживання (per million)
1	Алярм	5,00	16,60	4,00	3,63	4,87	-0,90	5,43	2,47	1,97	1,37	3,43	1,17	-0,80	5	0,66
2	Боязкість	5,23	11,6	4,33	3,63	5,00	-0,73	3,77	3,67	4,47	1,10	3,63	0,77	-0,87	9	0,43
3	Боязнь	5,33	10,6	4,10	3,90	4,80	-1,17	3,80	3,50	4,37	1,40	4,83	1,23	-0,90	6	1,51
4	Вдячність	7,00	6,10	5,37	5,03	6,53	2,73	4,57	3,60	5,10	2,40	5,67	2,07	2,40	9	14,83
5	Блаженство	6,20	11,27	5,27	4,57	5,37	2,77	3,90	4,40	3,60	1,67	1,93	1,53	2,00	10	4,04
6	Відвага	6,67	8,07	5,17	4,73	6,30	2,50	5,73	4,00	4,20	1,70	3,57	1,17	0,27	7	10,98
7	Відрада	4,47	11,9	3,20	3,00	4,17	1,07	3,33	3,50	3,10	0,53	3,33	1,03	0,70	7	0,83
8	Гнів	6,87	6,33	6,00	5,73	6,77	-1,57	6,07	2,53	3,43	2,80	5,10	1,10	-1,50	4	31,73
9	Вдвжність	5,97	8,13	4,83	3,47	5,93	2,30	5,23	3,00	3,70	0,93	3,73	1,60	0,70	11	0,20
10	Геройство	5,90	7,70	5,30	3,60	5,87	1,77	5,43	3,17	2,70	0,57	4,87	1,87	0,63	9	1,69
11	Горе	6,27	6,67	5,53	4,97	6,53	-2,50	5,30	2,50	5,83	2,17	4,67	-1,07	-2,67	4	52,16
12	Гризота	3,03	12,9	2,93	2,27	2,60	-1,20	2,73	3,73	3,00	0,03	2,77	-0,27	-1,00	7	1,72
13	Депресія	6,13	15,87	4,57	4,10	5,87	-1,83	3,77	5,43	6,03	0,23	2,23	-0,87	-1,87	8	8,89
14	Досада	4,47	11,4	3,63	2,97	4,07	-1,17	3,20	3,20	3,30	0,97	3,47	-0,80	-1,47	6	5,40
15	Жалість	5,87	6,63	4,80	4,23	5,63	-0,73	3,67	2,27	4,10	1,70	6,03	0,23	-1,33	7	2,91
16	Жах	6,37	6,93	5,83	4,73	6,50	-2,60	5,87	1,60	2,37	2,53	3,53	1,53	-0,77	3	44,88
17	Жаління	4,91	8,7	4,19	3,47	4,69	-0,56	3,22	2,91	3,88	1,47	5,06	0,09	-2,00	7	0,04
18	Героїзм	6,69	7,28	6,25	4,47	6,59	2,19	6,09	3,06	3,88	2,09	5,00	2,09	1,31	7	6,77
19	Жовч	6,00	11,81	5,75	6,16	6,19	-1,13	3,53	3,84	3,47	0,22	3,56	0,44	-0,22	4	2,8
20	Журба	6,19	8,41	5,63	4,16	6,41	-1,41	3,69	3,50	5,22	2,28	2,72	-1,28	-1,97	5	6,28
21	Зав'язток	4,31	10,9	2,91	2,41	3,69	1,25	3,56	2,69	2,41	0,75	1,47	0,91	0,94	8	0,06
22	Заздрощі	6,41	6,78	5,31	4,38	6,38	-1,94	4,59	3,22	3,97	1,94	5,97	-0,63	-0,84	8	2,73
23	Залася	1,28	20	1,41	1,53	1,66	0,28	2,13	2,00	0,97	-0,59	0,66	0,22	0,19	7	0,07
24	Змужнілість	5,94	9,69	5,16	3,88	5,63	1,78	4,06	5,22	4,47	1,06	2,47	1,59	1,59	11	0,03
25	Журіння	4,29	10,2	4,43	3,71	5,14	-1,57	3,00	3,18	5,11	1,57	3,25	-1,36	-2,29	7	0,01
26	Замішання	4,36	11,6	3,29	3,11	4,29	-0,64	3,43	2,64	3,07	0,64	3,64	0,57	-0,07	9	2,43
27	Занепокоєння	6,61	8,71	5,43	4,32	6,43	-1,29	4,96	2,75	4,39	2,07	4,57	0,04	-0,89	12	8,2
28	Зануда	6,29	5,50	5,29	4,50	6,36	-1,46	2,96	4,07	4,04	1,57	2,50	-1,46	-0,75	6	1,21
29	Засоромлення	6,11	6,1	5,71	4,71	6,14	-1,21	3,86	1,79	3,82	2,25	6,04	1,93	0,86	12	0,03
30	Збентеження	6,57	8,39	5,07	4,32	6,14	-0,82	4,82	2,00	3,50	1,43	4,36	0,86	-0,61	11	2,89
31	Звага	2,68	11	2,57	2,18	2,39	0,57	2,82	2,68	2,32	0,00	2,14	0,43	0,61	5	0,29
32	Злоба	6,18	7,32	5,68	5,14	6,29	-1,93	5,54	2,89	3,79	2,43	6,21	0,79	-0,61	5	5,52